

VEŘEJNÁ PODPORA VÝZKUMU A VÝVOJE

Abstrakt:

Hlavním cílem této analýzy je poskytnout široké veřejnosti přehled o velikosti a struktuře podpory výzkumu a vývoje z veřejných zdrojů v posledních deseti letech v České republice. Analýza je zaměřena především na podporu výzkumu a vývoje z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru v České republice. Touto podporou VaV je myšlena nejen přímá podpora VaV z veřejných zdrojů, o kterou si mohou požádat ekonomické subjekty provádějící výzkumné a vývojové aktivity, ale také nepřímá podpora VaV, která je poskytována ve formě úlevy na daních z příjmu. Pro lepší pochopení a posouzení vývoje veřejné podpory VaV v České republice bylo kromě srovnání v čase použito i mezinárodní srovnání.

Pro komplexnější pohled na problematiku financování výzkumu a vývoje z veřejných zdrojů vychází tato analýza z několika různých datových zdrojů, a to z údajů ze šetření o výzkumu a vývoji (VTR 5-01) prováděného Českým statistickým úřadem, z administrativních údajů o státních rozpočtových výdajích a dotacích na výzkum a vývoj spravovaných Radou pro výzkum, vývoj a inovace a z administrativních údajů o výši odčitatelné položky na VaV z daně z příjmu, které jsou shromažďovány Ministerstvem financí ČR. Mezinárodní srovnání pak pochází z datových zdrojů OECD a Eurostatu.

Obsah:

Úvod	1
1. Celkové přímé výdaje na výzkum a vývoj financované z veřejných zdrojů.....	2
1.1 Údaje od příjemců této podpory – výsledky šetření o výzkumu a vývoji	2
1.2 Údaje od poskytovatelů této podpory – výsledky projektu GBAORD.....	6
2. Podpora výzkumu a vývoje z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru.....	11
2.1 Přímá podpora VaV v podnikatelském sektoru.....	11
a) Údaje od příjemců této podpory – výsledky šetření o výzkumu a vývoji.....	11
b) Údaje od poskytovatelů této podpory – výsledky projektu GBAORD	19
2.2 Nepřímá podpora VaV z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru.....	22
Závěr.....	27
Seznam tabulek a grafů	29
Přílohy	31

Úvod

Výzkum a vývoj (dále jen VaV) hraje klíčovou úlohu v produkci nových znalostí a významným způsobem ovlivňuje ekonomický a technologický rozvoj společnosti. Efektivní podpora výzkumu a vývoje z veřejných zdrojů je tak pro rozvinuté země jednou z nejdůležitějších priorit, neboť dosažení určité úrovně výzkumu a vývoje podporuje kontinuální rozvoj společnosti ve střednědobém a dlouhodobém horizontu, růst konkurenceschopnosti ekonomiky a je také jedním z podstatných hybných faktorů hospodářského růstu.

Metodologie

Z hlediska veřejné podpory výzkumu a vývoje v podnikatelském sektoru můžeme rozlišovat mezi přímou a nepřímou podporu. **Přímá podpora** zahrnuje skutečné výdaje na VaV z veřejných zdrojů (ze státního rozpočtu), které jsou určeny na VaV činnosti v ekonomických subjektech podnikatelského sektoru. **Nepřímá podpora** VaV znamená možnost uplatnění odpočtu odčitatelných položek VaV od základu daně podle § 34 odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů.

Údaje o **přímé podpoře výzkum a vývoje** z veřejných zdrojů jsou získávány ze dvou hlavních zdrojů.

- Zaprvé jde o údaje od **příjemců této podpory (subjektů provádějících vlastní VaV)**, které jsou získávány pomocí ročního přímého vyčerpávajícího statistického **šetření o výzkumu a vývoji (VTR 5-01)**. Cílem šetření je získat podrobné údaje o lidských a finančních zdrojích určených k VaV činnostem. Výkazem tohoto šetření jsou obslány všechny právnické i fyzické osoby, které provádějí VaV na území České republiky jako svoji hlavní či vedlejší činnost bez ohledu na počet jejich zaměstnanců a sektor ve kterém působí (podnikatelský, vládní, vysokoškolský). Více metodických informací k tomuto šetření naleznete v příloze č. 1 nebo na následujícím odkaze:

http://czso.cz/csu/redakce.nsf/i/statistika_vyzkumu_a_vyvoje

- Zadruhé jde o **administrativní údaje od poskytovatelů** této finanční podpory, jež jsou získávány v rámci pravidelné roční statistické úlohy o **státních rozpočtových výdajích a dotacích na výzkum a vývoj (Government Budget Appropriations and Outlays for R&D – GBAORD)**. Cílem této úlohy je identifikace VaV podporovaného ze státního rozpočtu podle jednotlivých socioekonomických cílů ve všech sektorech provádění VaV (podnikatelský, vládní, vysokoškolský) v České republice. GBAORD zahrnují i finanční prostředky ze státního rozpočtu plynoucí na VaV do zahraničí. Z metodických důvodů je celková výše státní podpory výzkumu a vývoje mírně odlišná od údajů pocházející z šetření VTR 5-01. Více metodických informací k této statistické úloze naleznete v příloze č. 2 nebo na následujícím odkaze:

http://czso.cz/csu/redakce.nsf/i/statni_rozpocetove_vydaje_a_dotace_na_vyzkum_a_vyvoj_gbaord

Výstupy z obou výše zmíněných zdrojů umožňují mezinárodní srovnání jak v rámci jednotlivých zemí EU tak i OECD, protože plně respektují metodické principy uvedené v příslušných mezinárodních manuálech (Frascati manuál OECD určený pro standardizaci statistických ukazatelů výzkumu a vývoje – 6. vydání z roku 2002) a nařízeních EU (Nařízení Komise č. 753/2004 o tvorbě a rozvoji statistik v oblasti výzkumu a vývoje).

Údaje o **nepřímé veřejné podpoře VaV** vycházejí z administrativních dat poskytnutých Ministerstvem financí České republiky na základě informací jednotlivých finančních úřadů. Tato data obsahují údaje o výši odčitatelné položky na VaV, ze kterých je pak možné (po vynásobení příslušnou daňovou sazbou) získat údaje o snížení daňové povinnosti pro ekonomické subjekty. Údaje o nepřímé daňové podpoře VaV jsou v České republice dostupné od roku 2005, kdy mohly ekonomické subjekty poprvé zohlednit své výdaje na VaV ve svých daňových přiznáních. Pro odpočet odčitatelné položky na VaV existují striktní pravidla daná ustanovením § 34 odst. 4, 5 a 6 zákona o daních z příjmu a doplněná pokynem č. D-288 Ministerstva financí ČR. Například je stanoveno, že není možné uplatnit odpočet na ty výdaje VaV, na které byla i jen z části poskytnuta přímá podpora z veřejných zdrojů.

1. Celkové přímé výdaje na výzkum a vývoj financované z veřejných zdrojů

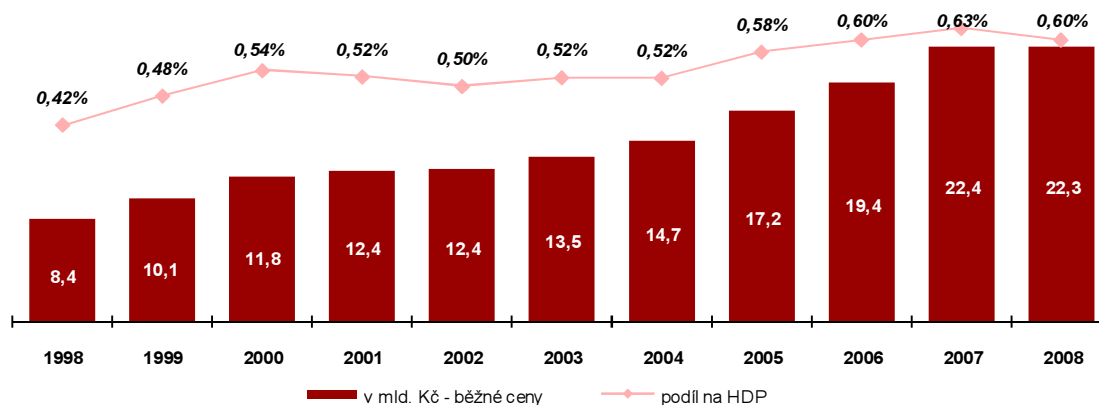
1.1 Údaje od příjemců této podpory – výsledky šetření o výzkumu a vývoji

Tato kapitola obsahuje údaje o výši celkové přímé podpory VaV z veřejných zdrojů v časovém rozmezí 1998-2008, které pocházejí z ročního vyčerpávajícího šetření výzkumu a vývoje (VTR 5-01). Pro vytvoření lepší představy je na konci kapitoly uvedeno mezinárodní srovnání. V příloze č. 3 a č. 4 této analýzy jsou přehledné tabulky s údaji o celkových přímých výdajích na VaV financovaných z veřejných zdrojů v časovém a mezinárodním srovnání.

Státní rozpočet je v České republice druhým nejdůležitějším zdrojem financování výzkumu a vývoje (po investicích ze soukromých podnikatelských zdrojů). Po celé sledované období se podíl veřejných zdrojů na celkových výdajích na VaV uskutečněných v České republice pohyboval v rozmezí 37 % až 45 % s tím, že v roce 2008 dosáhl 41,3 %, tj. cca o 7 procentních bodů více než byl v roce 2008 průměr za EU27. Lisabonská strategie uvádí, že podíl finančních prostředků na VaV pocházejících z veřejných zdrojů by neměl přesáhnout jednu třetinu celkových výdajů na VaV v dané ekonomice.

V absolutním vyjádření bylo od roku 1998 vynaloženo na podporu VaV v České republice ze státního rozpočtu 165 mld. Kč. V roce 2008 šlo konkrétně o částku 22,3 mld. Kč, tj. 2,7 krát více než v roce 1998. V roce 2008 tvořily v České republice výdaje na VaV z veřejných zdrojů 0,60 % HDP, což je přibližně stejný podíl na HDP jako byl průměr za EU27. Podrobný přehled o absolutní výši výdajů na VaV z veřejných zdrojů a příslušném podílu na HDP v časovém období 1998-2008 je znázorněn v grafu 1.

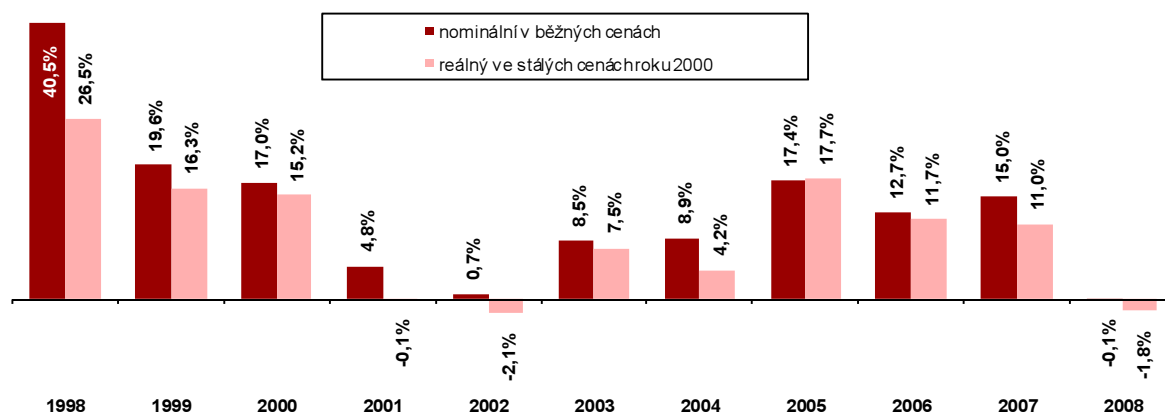
Graf 1: Výdaje na VaV financované z veřejných zdrojů v České republice, 1998-2008

Zdroj: VTR 5-01, ČSÚ

Nominální a reálné roční změny výdajů na VaV financovaných z veřejných zdrojů v období 1998-2008 jsou znázorněny v grafu 2. V uvedeném období nominální výdaje na VaV z veřejných zdrojů meziročně rostly v průměru o 10,3 %. Meziroční nárůst výdajů na VaV z veřejných zdrojů v běžných cenách byl nejvyšší v roce 1998, kdy dosáhl 40,5 % (tj. o 2,4 mld. Kč). Naopak v roce 2008 došlo poprvé k poklesu výdajů na VaV z veřejných zdrojů v běžných cenách o 0,1 % (tj. o 20 mil. Kč). Pokud se zaměříme na vývoj výdajů na VaV z veřejných zdrojů ve stálých cenách (tj. reálný růst), pak jejich meziroční nárůst byl nejvýznamnější v roce 1998 (meziroční reálný nárůst o 26,5 %). K vysokým meziročním reálným nárůstům financování VaV z veřejných zdrojů docházelo i v letech 1999 a 2000 a v období 2005 až 2007. Naopak v letech 2001 a 2002 došlo k reálnému meziročnímu poklesu výdajů na VaV z veřejných zdrojů o 0,1 % resp. o 2,1 %. Mezi roky 2007 a 2008 klesly výdaje na VaV z veřejných zdrojů ve stálých cenách o 1,8 %. Celkově v posledních deseti letech činil průměrný reálný meziroční nárůst výdajů na VaV z veřejných zdrojů 7,7 %.

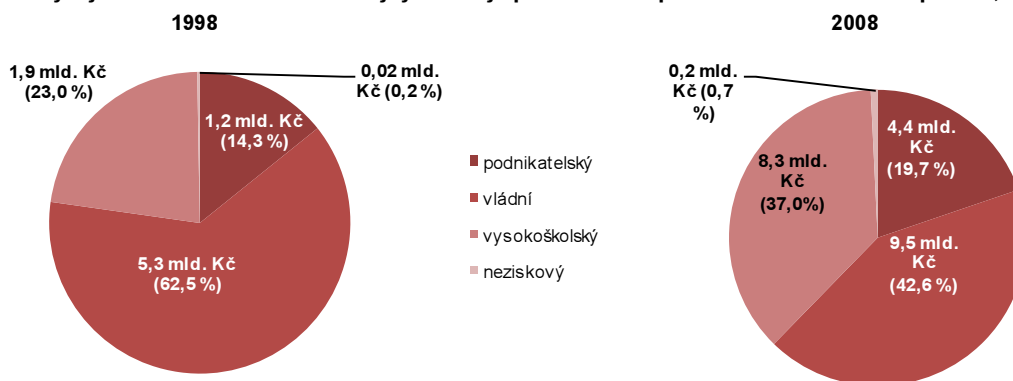
Graf 2: Meziroční reálný a nominální nárůst výdajů na VaV z veřejných zdrojů v České republice, 1998-2008

Zdroj: VTR 5-01, ČSÚ

Jak již bylo uvedeno výše, výdaje na VaV z veřejných zdrojů jsou určeny na výzkumné a vývojové činnosti nejen ve vládním sektoru ale také v podnikatelském sektoru, ve vysokoškolském sektoru a v sektoru soukromých neziskových organizací. Graf 3 znázorňuje rozložení veřejných výdajů na VaV v České republice v jednotlivých sektorech provádění v roce 1998 a 2008. V obou letech byla největší část výdajů na VaV financovaných z veřejných zdrojů alokována na výzkumné a vývojové činnosti ve vládním sektoru (tj. především ve veřejných výzkumných institucích): 5,3 mld. Kč v roce 1998 (tj. 62,5 % veřejných výdajů na VaV) a 9,5 mld. Kč v roce 2008 (tj. 42,6 % veřejných výdajů na VaV). Od roku 1998 docházelo postupně k přerozdělování veřejných prostředků určených na VaV ve prospěch vysokých škol, a to na úkor vládního sektoru. Jestliže v roce 1998 bylo na VaV ve vysokoškolském sektoru alokováno 23,0 % z celkových veřejných výdajů na VaV (tj. 1,9 mld. Kč), v roce 2008 tomu bylo již 37 % (tj. 8,3 mld. Kč). Můžeme tedy říci, že v roce 2008 byl poměr přímé veřejné podpory VaV ve vládním a vysokoškolském sektoru téměř vyrovnaný. Přímá veřejná podpora VaV v podnikatelském sektoru činila v roce 1998 1,2 mld. Kč (tj. 14,3 % výdajů na VaV z veřejných zdrojů) a do roku 2008 se zvýšila na 4,4 mld. Kč (tj. 19,7 % výdajů na VaV z veřejných zdrojů).

Graf 3: Výdaje na VaV financované z veřejných zdrojů podle sektoru provádění VaV v České republice, 1998 a 2008

Zdroj: VTR 5-01, ČSÚ

Většina výdajů ve vládním sektoru, která pocházela z veřejných zdrojů, byla použita v ústavech Akademie věd ČR. Podle zjištěných údajů bylo v roce 2008 do ústavů Akademie věd ČR věnováno na VaV 7,1 mld. Kč z veřejných zdrojů (32 % z celkových veřejných zdrojů) a do ostatních veřejných výzkumných institucí (rezortní výzkumné pracoviště) 1,6 mld. Kč (7 % z celkových veřejných zdrojů).

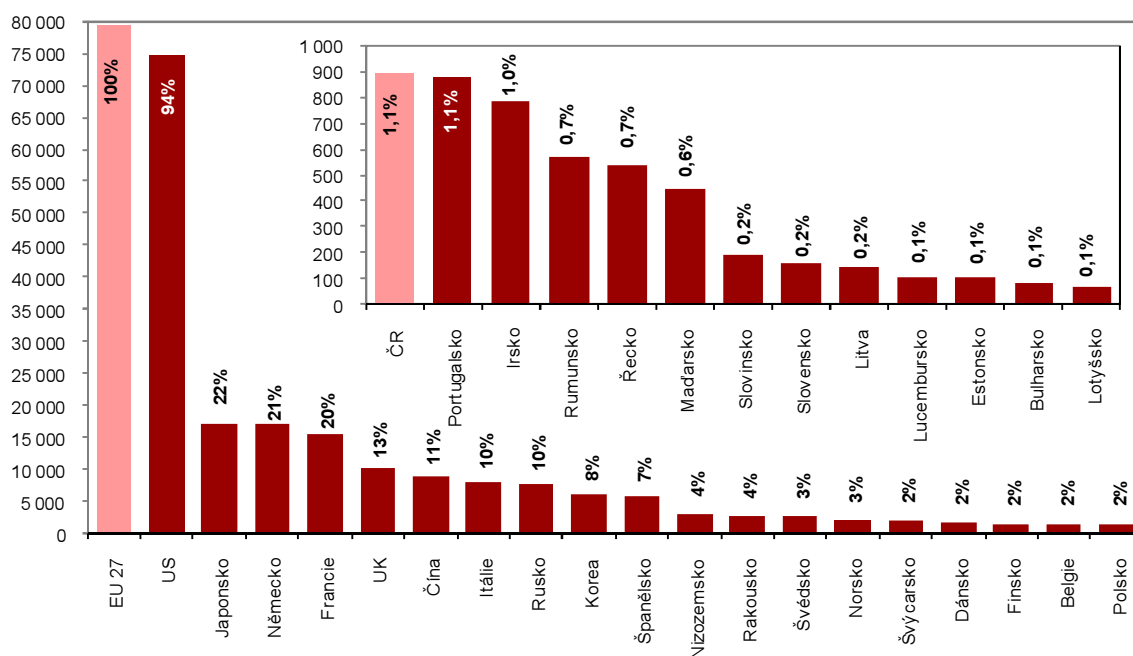
Ve vysokoškolském sektoru byla v roce 2008 největší část výdajů na VaV z veřejných zdrojů užitá v oblasti technických věd - 2,9 mld. Kč (tj. 35 % z veřejných výdajů na VaV v tomto sektoru), v oblasti přírodních věd - 2,1 mld. Kč (tj. 26 % z veřejných výdajů na VaV v tomto sektoru) a v oblasti lékařských věd - 1,5 mld. Kč (tj. 18 % z veřejných výdajů na VaV v tomto sektoru).

Podrobnější informace o přímé podpoře VaV z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru jsou uvedeny v samostatné kapitole 2a) tohoto dokumentu.

Mezinárodní srovnání výdajů na VaV z veřejných zdrojů

Velikost výdajů na VaV financovaných z veřejných zdrojů je v mezinárodním porovnání velmi rozdílná, jak ukazuje graf 4. V roce 2008 bylo v zemích EU27 na VaV utraceno 79,5 mld. EUR pocházejících z veřejných zdrojů. Na celkové výši veřejných výdajů na VaV v EU27 se více jak z poloviny (54 %) podílely 3 státy: Německo (17 mld. EUR, tj. 21 % z veřejných zdrojů EU27), Francie (15,5 mld. EUR, tj. 20 % z veřejných zdrojů EU27) a Velká Británie (10 mld. EUR, tj. 13 % z veřejných zdrojů EU27). Česká republika se svými veřejnými výdaji na VaV ve výši 0,9 mld. EUR v roce 2008 tvořila 1,1 % veřejných výdajů EU27. Méně než jedno procento z veřejných výdajů na VaV EU27 zaujímaly především nové členské státy EU jako Rumunsko, Maďarsko, Slovensko, Estonsko, Litva, Lotyšsko a Bulharsko. Pokud se zaměříme na porovnání absolutních výdajů na VaV z veřejných zdrojů v EU27 a v ostatních státech, které nejsou součástí Evropského společenství, pak veřejné zdroje na VaV dosáhly v USA 94 % (74,6 mld. EUR) a v Japonsku 22 % EU27 (17,2 mld. EUR).

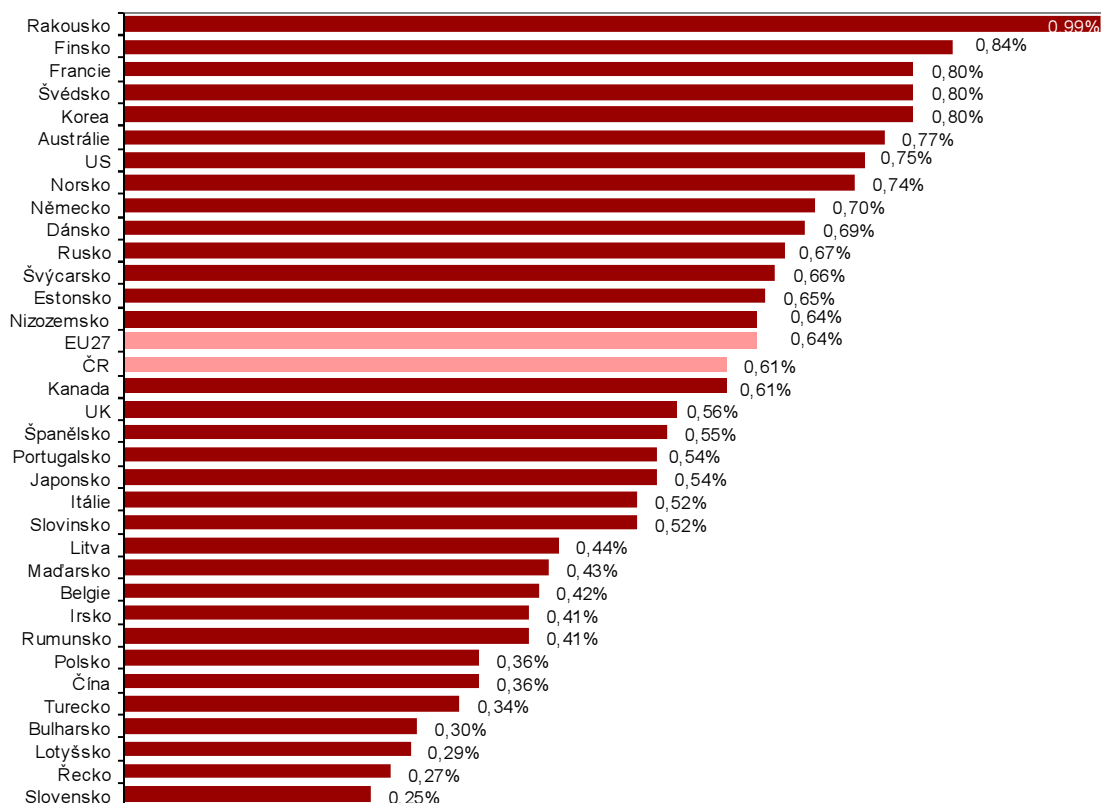
Graf 4: Výdaje na VaV financované z veřejných zdrojů, 2008 nebo poslední dostupný rok (mil. EUR a % z EU27)

Zdroj: OECD MSTI 2009-2, Eurostat a dopočty ČSÚ

Velmi často používaným ukazatelem úrovně výdajů na výzkumné a vývojové činnosti pro mezinárodní srovnání je podíl těchto výdajů na HDP dané země. V grafu 5 je znázorněna výše výdajů na VaV z veřejných zdrojů jako podíl na HDP. V průměru v EU27 tvořily výdaje na VaV financované z veřejných zdrojů 0,64 % HDP: Nejvyšší podíl výdajů na VaV z veřejných zdrojů byl v roce 2008 v Rakousku (0,99 % HDP), ve Finsku (0,84 % HDP), ve Francii (0,80 %) a ve Švédsku (0,80 %). Ze zemí, které nepatřily do EU27, byl podíl výdajů na VaV z veřejných zdrojů na HDP významný v Koreji (0,80 % HDP), v Austrálii (0,77 % HDP) a v USA (0,75 % HDP). Česká republika s 0,61% podílem veřejných výdajů na VaV k HDP dosáhla téměř výše uvedeného průměru za EU27. Nejnižší podíl veřejných výdajů na VaV na HDP byl na Slovensku (0,25 % HDP), v Řecku (0,27 % HDP) a v Lotyšsku (0,29 % HDP).

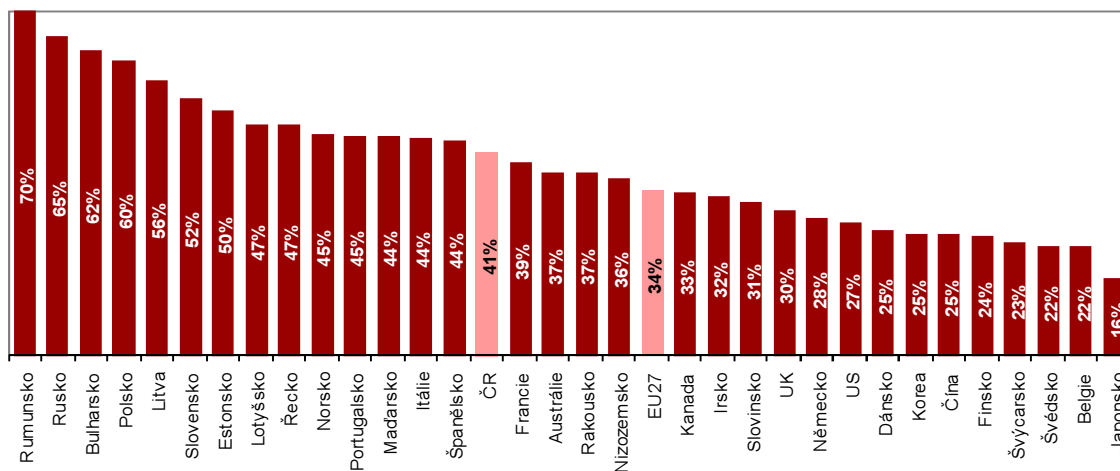
Graf 5: Výdaje na VaV z veřejných zdrojů jako podíl na HDP, 2008 nebo poslední dostupný rok (%)

Zdroj: OECD MSTI 2009-2, Eurostat a dopočty ČSÚ

Při porovnávání výše přímé veřejné podpory VaV v mezinárodním srovnání je velmi důležité její zastoupení na celkových výdajích na VaV v daném státě. Graf 6 přináší přehled o relativním zastoupení veřejných zdrojů na celkových výdajích na VaV v jednotlivých státech EU27. Veřejné zdroje po investicích ze soukromých podnikatelských zdrojů jsou jak v České republice tak v průměru zemí EU27 druhým nejvýznamnějším zdrojem financování VaV. Podíl veřejných výdajů na celkových výdajích na VaV v České republice (41 %) byl však o 7 procentních bodů více vyšší než průměr EU27 (34 %). Významné zastoupení veřejných zdrojů na financování VaV bylo charakteristické pro většinu postkomunistických zemí, tj. pro Rumunsko (70 %), Rusko (65 %), Bulharsko (62 %) nebo Polsko (60 %). Naopak veřejné zdroje se na financování VaV podílejí méně než jednou čtvrtinou v Japonsku (16 %), v Belgii (22 %), ve Švédsku (22 %), ve Švýcarsku (22 %) a ve Finsku (24 %).

Graf 6: Podíl veřejných zdrojů na celkových výdajích na VaV, 2008 nebo poslední dostupný rok (%)

Zdroj: OECD MSTI 2009-2, Eurostat a dopočty ČSÚ

1.2 Údaje od poskytovatelů této podpory – výsledky projektu GBAORD

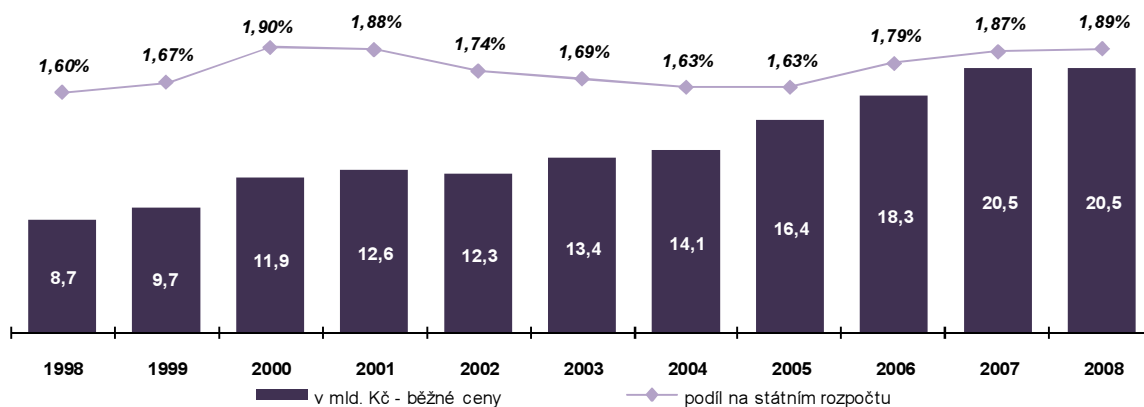
Tato kapitola obsahuje údaje o výši celkové přímé podpory VaV z veřejných zdrojů v časovém rozmezí 1998-2008. Cílem této části je poskytnout jednak informace o absolutních výdajích na VaV ze státního rozpočtu a jejich podílu na celkovém státním rozpočtu a také jejich členění podle socioekonomických cílů, které je dostupné od roku 2002. Tyto údaje jsou na ČSÚ zpracovány právě v rámci úlohy GBAORD (úloha o státních rozpočtových výdajích a dotacích na VaV). Pro vytvoření lepší představy je ne konci kapitoly taky uvedeno mezinárodní srovnání těchto údajů. V příloze č. 5 a č. 6 této analýzy jsou přehledné tabulky s údaji o státních rozpočtových výdajích na VaV v časovém a mezinárodním srovnání.

Údaje o státních rozpočtových výdajích a dotacích na VaV poskytují informace o výši a účelu celkové přímé podpory VaV. Na rozdíl od údajů ze statistického šetření výzkumu a vývoje sledují data o státních rozpočtových výdajích na VaV finanční toky na VaV z pohledu jejich poskytovatele (především orgánů státní správy). Pozn.: V této studii jsou uváděny údaje o státních výdajích na VaV pocházející ze závěrečného účtu státního rozpočtu, tj. ty, které byly ze státního rozpočtu v daném roce na VaV opravdu vyplaceny.

Z grafu 7 je patrné, že státní rozpočtové výdaje na VaV vykazovaly po celé sledované období 1998-2008 rostoucí trend, u kterého ovšem nastalo v roce 2008 značné zpomalení, neboť v tomto roce došlo jen k mírnému růstu státních rozpočtových výdajů na VaV o 13,8 mil. Kč. Za posledních deset let vzrostly státní rozpočtové výdaje na VaV v běžných cenách více než dvakrát (2,3 krát) a rostly průměrným ročním tempem 8,9 %.

Státní rozpočtové výdaje na VaV jako podíl z celkového státního rozpočtu tvořily ve všech letech sledovaného období více než 1,6 %. Od roku 2005 je patrný kontinuální nárůst podílu státních rozpočtových výdajů na VaV na státním rozpočtu o 0,26 procentních bodů (z 1,63 % v roce 2005 na 1,89 % v roce 2008). Na celkových výdajích z veřejného rozpočtu, který zahrnuje kromě státního rozpočtu i rozpočty územní, tvořily v roce 2008 státní výdaje na VaV 1,3 %. Tento ukazatel se používá pro mezinárodní srovnání, viz. graf 10.

Graf 7: Státní rozpočtové výdaje na VaV v České republice, 1998-2008

Zdroj: ČSÚ 2009 podle zdrojů Informačního systému VaV (RVV)

V roce 2008 bylo nejvíce státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV věnováno na neorientovaný výzkum (6,1 mld. Kč, tj. 29,9 % státní rozpočtové podpory VaV), který byl z hlediska výše státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV nejvíce zastoupeným **socioekonomickým cílem** po celé sledované období. V rámci neorientovaného výzkumu byla největší část státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV alokována do přírodních věd (1,3 mld. Kč) a do fyzikálních věd (1,1 mld. Kč). Druhou nejvíce podporovanou oblastí byl všeobecný výzkum na vysokých školách, kam bylo v roce 2008 věnováno 5,4 mld. Kč, což bylo 26,4 % z celkových státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV. V porovnání s rokem 2002 nejvíce vzrostla přímá podpora VaV v socioekonomických cílech: výroba, distribuce a racionální využití energie (2,59 krát) a společenské struktury a vztahy (2,21 krát).

Z hlediska **druhu podpory** bylo v roce 2008 věnováno na institucionální podporu téměř 11 mld. Kč a na účelovou podporu 9,5 mld. Kč. V rámci institucionální podpory VaV byla v roce 2008 největší část

výdajů na VaV alokována do všeobecného výzkumu na vysokých školách (4,1 mld. Kč, tj. 37,7 % institucionální podpory VaV) a do neorientovaného výzkumu (3,7 mld. Kč, tj. 33,6 % institucionální podpory VaV). Účelová podpora byla nejčastěji zaměřena na neorientovaný výzkum (2,4 mld. Kč, tj. 25,6 % účelové podpory VaV) a na výzkum v oblasti průmyslové výroby a technologiích (2,1 mld. Kč, tj. 22,2 % účelové podpory VaV). Podrobný přehled státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV podle socioekonomických cílů a podle druhu podpory je uveden v tabulce 1.

Tabulka 1: Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV v České republice podle hlavních SEO a typu podpory, 2008

SEO	Hlavní socioekonomické směry	Institucionální		Účelová		Celkem	
		mil. Kč	%	mil. Kč	%	mil. Kč	%
01	Průzkum a využití zdrojů Země	320,2	2,9	99,4	1,0	419,5	2,0
02	Infrastruktura a územní plánování	326,1	3,0	431,1	4,5	757,2	3,7
03	Ochrana životního prostředí	79,5	0,7	458,2	4,8	537,8	2,6
04	Ochrana a zlepšování lidského zdraví	229,6	2,1	879,2	9,3	1 108,8	5,4
05	Výroba, distribuce a racionální využití energie	53,4	0,5	528,9	5,6	582,3	2,8
06	Zemědělská výroba a technologie	515,1	4,7	494,9	5,2	1 010,1	4,9
07	Průmyslová výroba a technologie	242,8	2,2	2 110,2	22,2	2 353,0	11,5
08	Společenské struktury a vztahy	159,9	1,5	272,1	2,9	432,0	2,1
09	Průzkum a využití vesmíru	79,6	0,7	45,6	0,5	125,2	0,6
10	Všeobecný výzkum na vysokých školách	4 143,6	37,7	1 257,4	13,2	5 401,0	26,4
11	Neorientovaný výzkum	3 695,3	33,6	2 430,8	25,6	6 126,1	29,9
12	Ostatní civilní výzkum	1 063,0	9,7	116,9	1,2	1 179,9	5,8
13	Obrana	91,0	0,8	365,8	3,9	456,8	2,2
01-13	Celkem	10 999,0	100,0	9 490,6	100,0	20 489,6	100,0

Zdroj: ČSÚ 2009 podle zdrojů Informačního systému VaV (RVV)

Nejvíce prostředků ze státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV poskytl v roce 2008 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (7,7 mld. Kč, tj. 37,9 % z celkových státních rozpočtových výdajů na VaV). Druhým nejvýznamnějším poskytovatelem přímé veřejné podpory VaV byla Akademie věd ČR, která v roce 2008 věnovala na VaV ze státních rozpočtových výdajů 5,6 mld. Kč (tj. 27,1 % z celkových státních rozpočtových výdajů na VaV). Dalšími významnými poskytovateli státních rozpočtových výdajů na VaV byly v roce 2008 Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (2,5 mld. Kč, tj. 12,1 % z celkových státních rozpočtových výdajů na VaV) a Grantová agentura ČR (1,5 mld. Kč, tj. 7,5 % z celkových státních rozpočtových výdajů na VaV).

Tabulka 2: Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV v České republice podle hlavních poskytovatelů, 2008

Poskytovatel podpory VaV	Celkem (mil. Kč)	Struktura (%)
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	7 771	37,9%
Akademie věd	5 552	27,1%
Ministerstvo průmyslu a obchodu	2 479	12,1%
Grantová agentura	1 538	7,5%
Ministerstvo zemědělství	841	4,1%
Ministerstvo zdravotnictví	728	3,6%
Ministerstvo obrany	491	2,4%
Ministerstvo životního prostředí	482	2,4%
Ministerstvo dopravy	177	0,9%
Ministerstvo kultury	91	0,4%
Ministerstvo práce a sociálních věcí	88	0,4%
Ostatní	252	1,2%
Celkem	20 490	100,0%

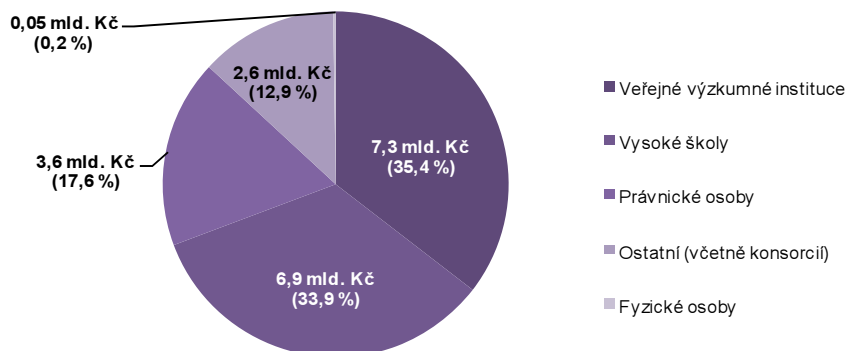
Pozn. Ostatní zahrnuje poskytovatele: Státní úřad pro jadernou bezpečnost, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo pro místní rozvoj, Český úřad zeměměřický a katastrální, Český báňský úřad, Úřad vlády, Ministerstvo zahraničních věcí, Národní bezpečnostní úřad, Bezpečnostní informační služba, Ministerstvo spravedlnosti

Zdroj: ČSÚ 2009 podle Státního závěrečného účtu 2008

Z hlediska příjemců podpory VaV byla největší část ze státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV v roce 2008 poskytnuta veřejným výzkumným institucím (7,3 mld. Kč, tj. 35,4 % státních rozpočtových

výdajů a dotací na VaV). O něco menší suma finančních prostředků byla alokována na VaV na vysokých školách (6,9 mld. Kč, 33,9 %). Právnícké osoby (tj. především ekonomické subjekty v podnikatelském sektoru) získaly v roce 2008 3,6 mld. Kč, což znamenalo 17,6 % z celkových státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV.

Graf 8: Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV podle příjemců, 2008

Zdroj: ČSÚ 2009 podle zdrojů Informačního systému VaV (RVV)

Ve veřejných výzkumných institucích bylo v roce 2008 nejvíce státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV použito na neorientovaný výzkum (5,2 mld. Kč, 72 % státních rozpočtových výdajů věnovaných na VaV ve veřejných výzkumných institucích).

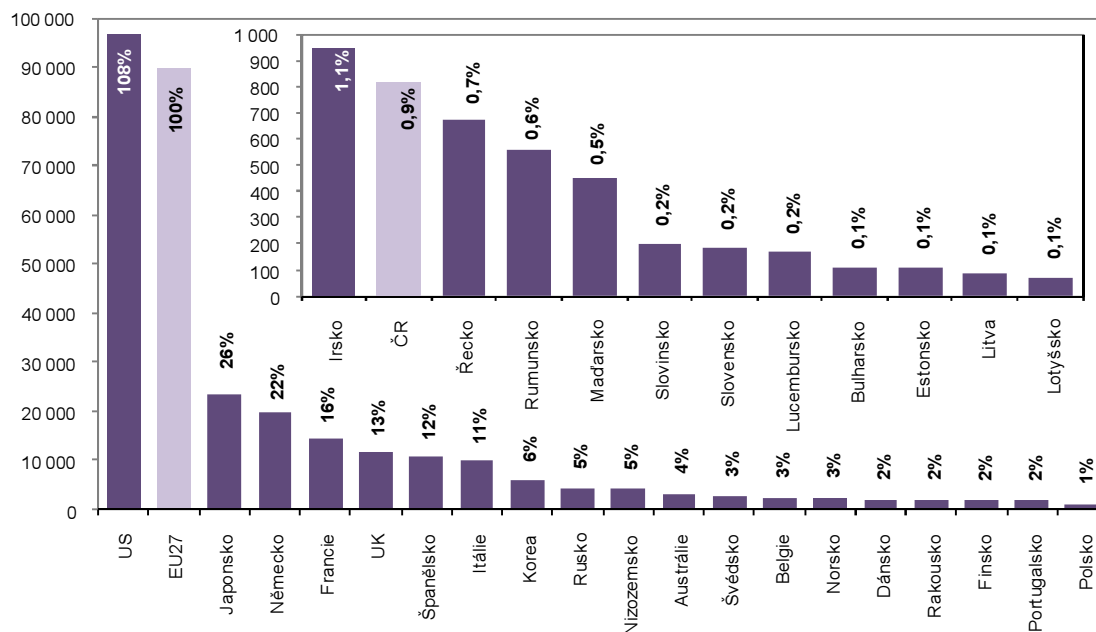
Na vysokých školách byla v roce 2008 největší část státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV alokována do socioekonomického cíle s názvem všeobecný výzkum na vysokých školách (5,4 mld. Kč, 78 % státních rozpočtových výdajů věnovaných na VaV na vysokých školách). Druhým nejvíce podporovaným socioekonomickým cílem ve VaV na vysokých školách byl neorientovaný výzkum (0,7 mld. Kč, 11 % státních rozpočtových výdajů věnovaných na VaV na vysokých školách).

Podrobnější informace o státních rozpočtových výdajích a dotacích na VaV v podnikatelském sektoru jsou uvedeny v samostatné kapitole 2a) tohoto dokumentu.

Mezinárodní srovnání státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV

V roce 2008 státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV dosáhly v zemích EU27 téměř 90 mld. EUR, z čehož největší část zaujímaly státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV v Německu (19,7 mld. EUR, tj. 22 % ze státních rozpočtových výdajů na VaV v EU27), ve Francii (14,6 mld. EUR, tj. 16 % ze státních rozpočtových výdajů na VaV v EU27) a ve Velké Británii (11,7 mld. EUR, tj. 13 % ze státních rozpočtových výdajů na VaV v EU27). V České republice v roce 2008 tvořily státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV 0,9 % (821 mil. EUR) celkových státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV v EU27 což bylo nejvíce ze všech nových zemí EU27 kromě Polska.

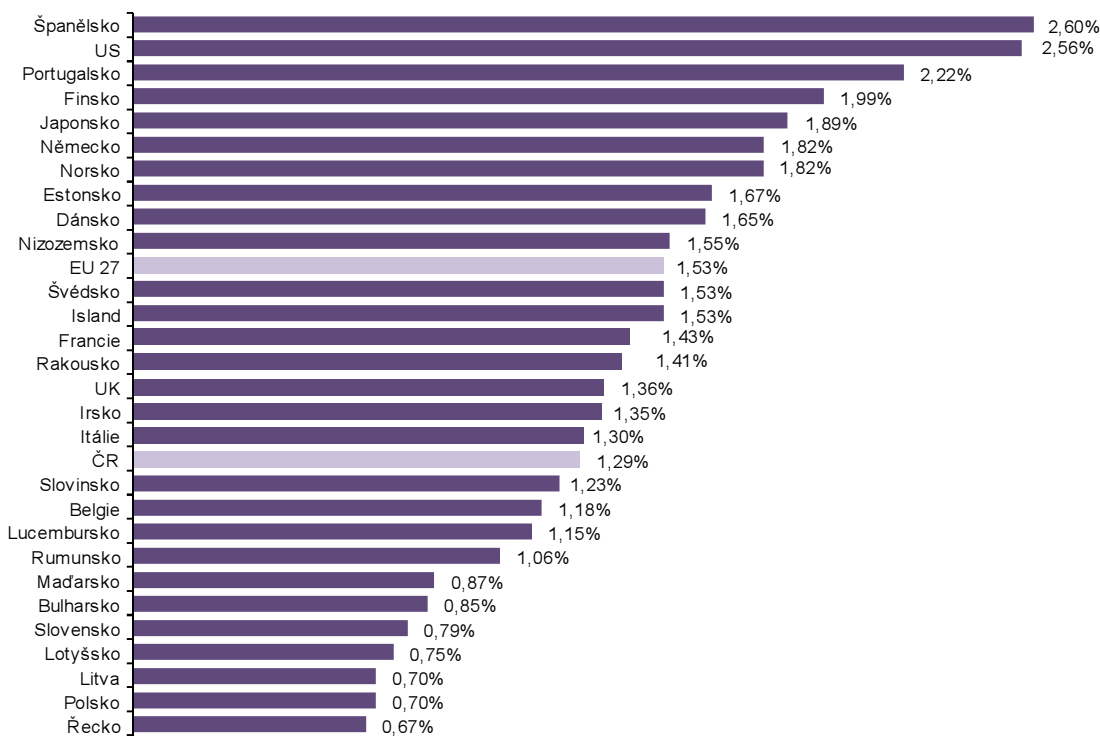
Graf 9: Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV , 2008 nebo poslední dostupný rok (mil. EUR a % z EU27)

Zdroj: OECD MSTI 2009-2, Eurostat a dopočty ČSÚ

V průměru v EU27 činil podíl státních rozpočtových výdajů na VaV z celkových veřejných výdajů 1,53 % v roce 2008. Nejvýraznější podíl státních rozpočtových výdajů na VaV z celkových veřejných výdajů byl v roce 2008 ve Španělsku (2,60 %), v USA (2,56 %) a v Portugalsku (2,22 %). Naopak nejnižší podíl se v daném roce vyskytoval v Litvě (0,7 %), v Polsku (0,7 %) a v Řecku (0,67 %). Kromě Estonska byl podíl v České republice (1,29 %) nejvyšší z nových členských států EU27, i když zdaleka nedosahoval výše uvedeného průměru EU27.

Graf 10: Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV jako podíl z celkových veřejných výdajů, 2008 nebo poslední dostupný rok

Zdroj: OECD MSTI 2009-2, Eurostat a dopočty ČSÚ

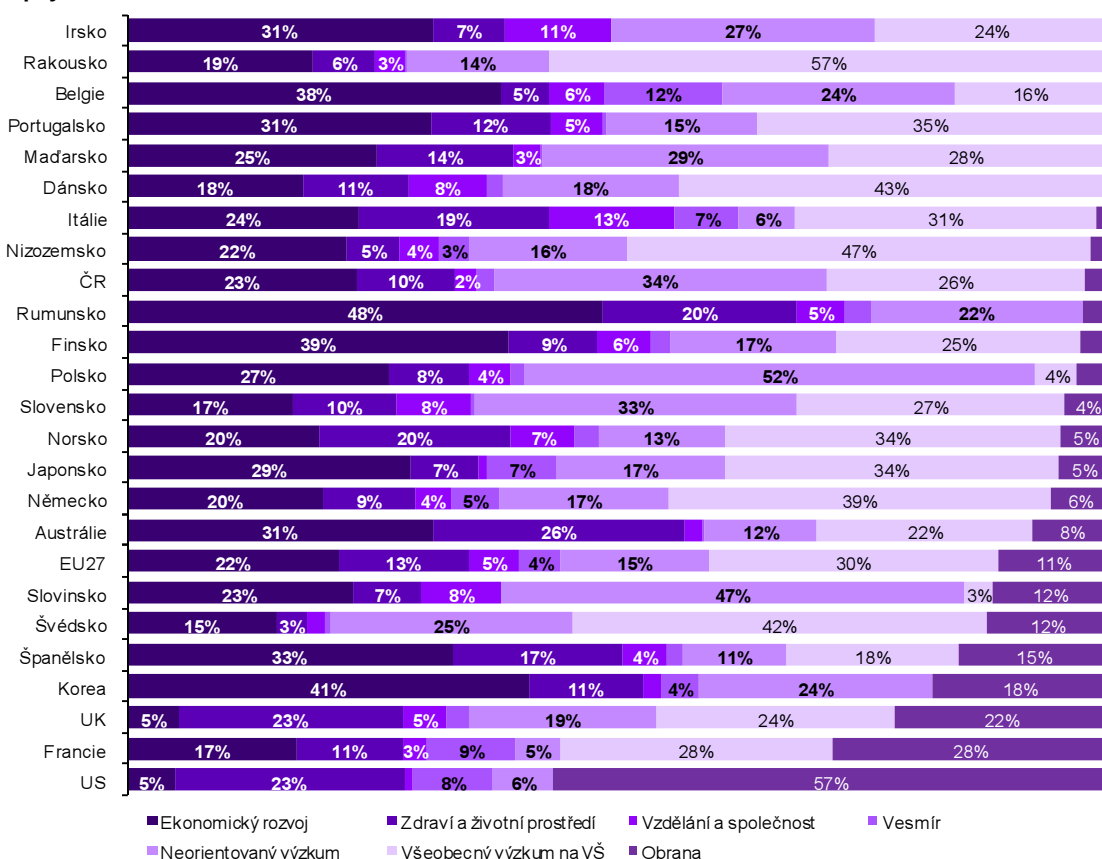
V nejširším členění státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV můžeme rozlišit výdaje na civilní VaV a výdaje na výzkum a vývoj v obraně. Podíl státních rozpočtových výdajů na VaV v oblasti obrany byl nejvýraznější v USA, kde v roce 2008 činil 57 %. Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV činily více než jednu pětinu z celkových státních rozpočtových výdajů na VaV ve Francii (28 %) a ve Velké Británii (22 %). Průměrně v EU27 tvořily státní rozpočtové výdaje na VaV v obraně 11 % z celkových státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV v roce 2008.

Z hlediska socioekonomických cílů v civilním VaV můžeme rozlišit šest základních skupin těchto cílů: ekonomika, zdraví a životní prostředí, vzdělání a společnost, vesmír, neorientovaný výzkum a všeobecný výzkum na vysokých školách. Ve většině zemí tvořil v roce 2008 podstatnou část celkových státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV neorientovaný výzkum na vysokých školách: např. Rakousko (57 %), Nizozemsko (47 %) a Švédsko (42 %). V EU27 byl v roce 2008 v průměru podíl přímé podpory na neorientovaný výzkum na vysokých školách z celkových státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV na úrovni 30 %. Česká republika se svým podílem 34 % byla nad průměrem EU27.

Druhou nejvíce zastoupenou skupinou socioekonomických cílů na celkových státních rozpočtových výdajích a dotacích na VaV v průměru v EU27 byla oblast ekonomického rozvoje, která tvořila 22 %. Největší část státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV směřující do oblasti ekonomického rozvoje v dané ekonomice byla alokována v Rumunsku (48 %), Koreji (41 %) a ve Finsku (39 %). V České republice činil podíl přímé veřejné podpory VaV v oblasti ekonomického rozvoje z celkových státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV 23 %.

Podrobnější údaje o struktuře státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV v jednotlivých státech v roce 2008 jsou uvedeny v grafu 11.

Graf 11: Zastoupení skupin socioekonomických cílů na celkových státních výdajích na VaV, 2008 nebo poslední dostupný rok

Zdroj: OECD MSTI 2009-2, Eurostat a dopočty ČSÚ

2. Podpora výzkumu a vývoje z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru

2.1 Přímá podpora VaV v podnikatelském sektoru

Ekonomické subjekty, které provádějí výzkum a vývoj jako svou hlavní či vedlejší ekonomickou činnost, mohou získat finance (podporu) z veřejných zdrojů (státního rozpočtu) formou dotace v rámci programových nebo grantových projektů (dle zákona č. 130/2002 Sb. a jeho pozdějších předpisů).

a) Údaje od příjemců této podpory – výsledky šetření o výzkumu a vývoji

Tato kapitola obsahuje údaje o výši přímé podpory VaV z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru v časovém rozmezí 1998-2008, které pocházejí z ročního vyčerpávacích šetření výzkumu a vývoje (VTR 5-01). Na konci kapitoly je pro přehlednost uvedeno mezinárodní srovnání přímých veřejných výdajů na VaV v podnikatelském sektoru. V příloze č. 7 této analýzy jsou přehledné tabulky s údaji o přímých výdajích na VaV financovaných z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru podle odvětví jejich ekonomické činnosti. V příloze č. 8 jsou uvedeny podrobné tabulky za mezinárodní srovnání.

Tabulka 3 přináší přehled o počtu ekonomických subjektů v podnikatelském sektoru, které získaly v daném roce přímou veřejnou podporu na výzkum a vývoj. V roce 2008 byly výdaje na VaV z veřejných zdrojů poskytnuty 799 ekonomickým subjektům v podnikatelském sektoru, což znamenalo 45 % z celkového počtu podniků provádějících VaV. Ze všech ekonomických subjektů zapsaných v databázi registru ekonomických subjektů (RES) byl podíl subjektů, které získaly v roce 2008 přímou veřejnou podporu na VaV 0,19 %. Mezi roky 2000 a 2008 došlo k nárůstu počtu podniků, do kterých byly finance na VaV alokovány z veřejných zdrojů, na dvojnásobek.

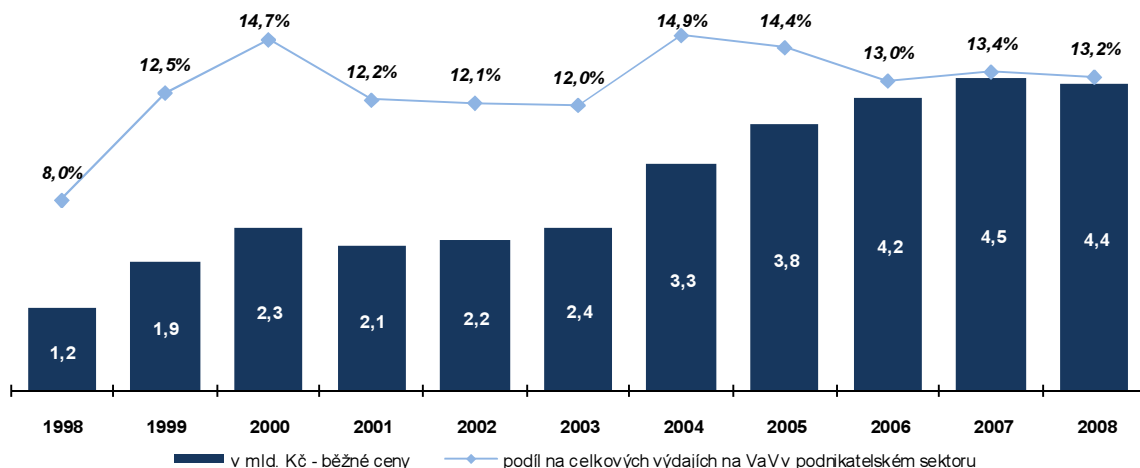
Tabulka 3: Podniky, které získaly přímé veřejné zdroje pro provádění VaV, 1998-2008

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Počet	174	348	399	505	409	465	576	650	683	786	799
Podíl na celkovém počtu podniků provádějících VaV	30%	42%	49%	51%	40%	37%	38%	41%	40%	45%	45%
Podíl na celkovém počtu podniků zapsaných v RES (bez domácností)	.	.	0,14%	.	0,14%	.	0,17%	0,18%	0,18%	0,19%	0,19%

Zdroj: ČSÚ (VTR 5-01)

Vývoj výdajů na VaV v podnikatelském sektoru financovaných z veřejných zdrojů a jejich podíl na celkových výdajích na VaV v tomto sektoru mezi roky 1998-2008 je znázorněn v grafu 12. Z tohoto grafu je zřejmé, že výdaje na VaV financované z veřejných zdrojů tvořily nezanedbatelnou část celkových výdajů na VaV v podnikatelském sektoru po celé sledované období (od roku 1999 vždy více než 12 %). V posledních třech letech dosahoval jejich podíl na celkových výdajích na VaV v podnikatelském sektoru 13 % a přesahoval 4 mld. Kč (v roce 2008 to bylo 4,4 mld. Kč).

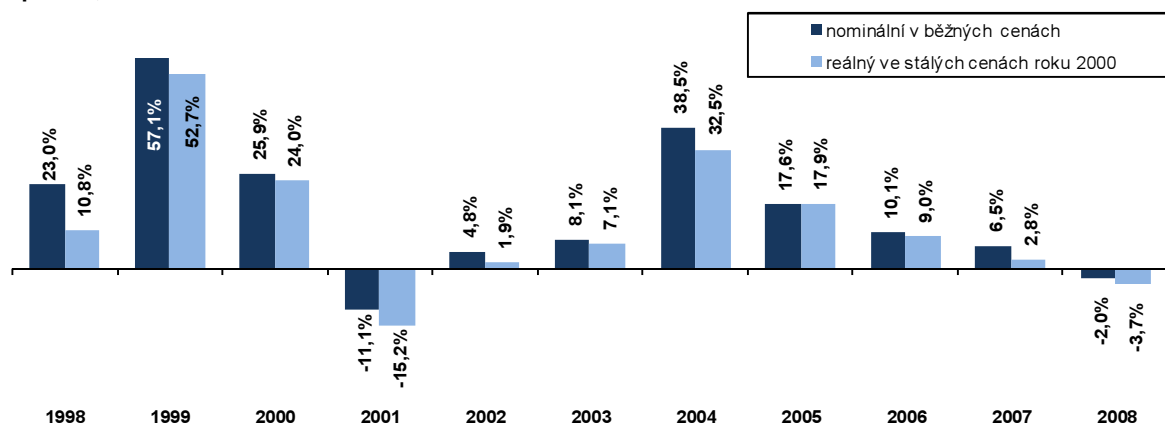
Graf 12: Výdaje na VaV v podnikatelském sektoru financované z veřejných zdrojů v České republice, 1998-2008

Zdroj: ČSÚ (VTR 5-01)

Z grafu 13 je zřejmé, že k nejvýraznějšímu meziročnímu nárůstu (nominálnímu i reálnému) veřejných výdajů na VaV v podnikatelském sektoru došlo v roce 1999 (o 57,1 % %v běžných cenách a o 52,7 % ve stálých cenách) a v roce 2004 (o 38,5 %v běžných cenách a o 32,5 % ve stálých cenách). Naopak jen ve dvou letech byl zaznamenán pokles veřejných výdajů na VaV v podnikatelském sektoru, a to v roce 2001 (pokles o 11,1 % v běžných cenách a o 15,2 % ve stálých cenách) a v roce 2008 (pokles o 2,0 % v běžných cenách a o 3,7 % ve stálých cenách).

Graf 13: Meziroční reálný a nominální nárůst výdajů na VaV z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru v České republice, 1998-2008

Zdroj: ČSÚ (VTR 5-01)

Výdaje na VaV financované z veřejných zdrojů dle velikosti podniku

Jak již bylo uvedeno výše, v roce 2008 byly výzkumné a vývojové činnosti spolufinancovány z veřejných zdrojů u 799 ekonomických subjektů v podnikatelském sektoru. Malých podniků s méně než 50 zaměstnanci, kde byla VaV činnost v roce 2008 podporována přímo z veřejných zdrojů, bylo 372. U středních podniků s počtem zaměstnanců větším než 50 a menším než 500 bylo podporováno VaV z veřejných zdrojů u 311 podniků. U velkých podniků s počtem zaměstnanců více než 500 byla podporována VaV činnost přímo z veřejných zdrojů u 116 podniků. Podrobnější přehled počtu podniků, kterým byla v roce 2008 alokována přímá veřejná podpora VaV je uveden v tabulce 4.

Podíl podniků, které získaly v roce 2008 přímou veřejnou podporu VaV, ze všech podniků provádějících VaV se v jednotlivých velikostních skupinách lišil. U malých podniků s počtem zaměstnanců menším než 10 činil podíl podniků získávající veřejnou podporu VaV ze státního

rozpočtu 67,2 %. U největších podniků s počtem zaměstnanců vyšším než 1 000 získávala přímou veřejnou podporu VaV polovina všech podniků. V ostatních velikostních skupinách činil podíl podniků s přímou veřejnou podporou VaV přibližně 40 % všech podniků provádějících VaV.

Při porovnávání počtu podniků, které získaly přímou veřejnou podporu VaV, podle jednotlivých velikostních skupin je důležité vztáhnout počet těchto podniků k celkovému množství aktivních podniků v České republice (tj. s počtem aktivních podniků zapsaných v RES), neboť intenzita provádění VaV se s velikostí podniků velmi mění. Jestliže z celkového počtu malých podniků zapsaných v RES (s počtem zaměstnanců menším než 50) provádělo VaV méně než 0,2 % podniků, u velkých podniků s počtem zaměstnanců větším než 500 provádělo VaV 32,9 % podniků. Proto i podíl podniků, které získaly v roce 2008 přímou veřejnou podporu VaV z celkového množství aktivních podniků, byl u velkých podniků několikanásobně větší než u podniků malých. U podniků s počtem zaměstnanců vyšším než 1 000 byla přímá veřejná podpora VaV alokována jedné pětině všech velkých aktivních podniků (19,7 %). Zatímco u podniků s počtem zaměstnanců menším než 50 byla přímá veřejná podpora VaV poskytnuta jen 0,1 %.

Tabulka 4: Podniky, které v roce 2008 získaly přímé veřejné zdroje k provádění VaV, podle velikosti podniků

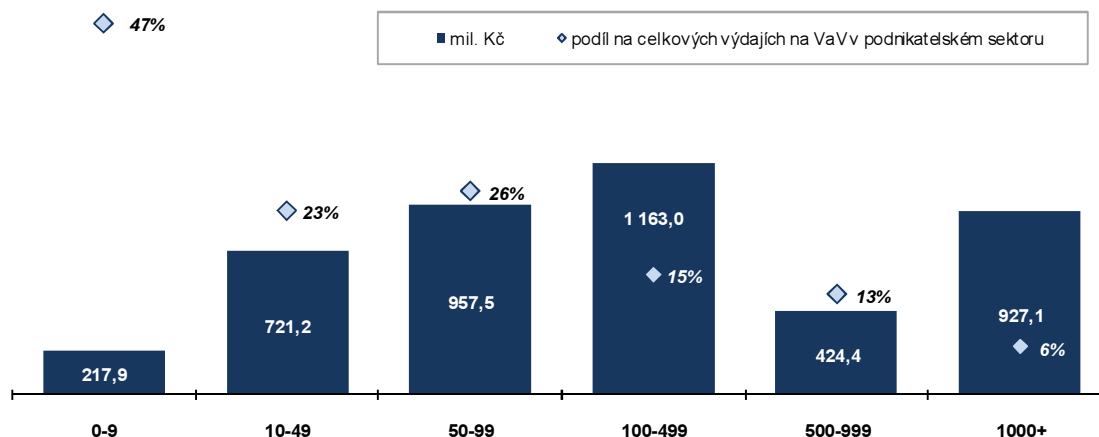
Velikost podniku	Počet	Podíl na celkovém počtu podniků provádějících VaV	Podíl na celkovém počtu podniků zapsaných v RES (bez domácností)
0-9	160	67,2%	0,04%
10-49	212	41,2%	0,68%
50-99	121	42,0%	2,38%
100-499	190	40,3%	4,42%
500-999	58	42,6%	12,29%
1000+	58	50,0%	19,66%
Celkem	799	45,3%	0,19%

Zdroj: ČSÚ (VTR 5-01)

Z hlediska velikosti podniků byla největší část výdajů na VaV z přímých veřejných zdrojů užitá v podnicích se 100-499 zaměstnanci (1,2 mld. Kč, tj. 26 % výdajů na VaV z veřejných zdrojů užitých v podnikatelském sektoru). Významná část výdajů na VaV z přímých veřejných zdrojů byla také alokována podnikům s 50-99 zaměstnanci (0,96 mld. Kč, tj. 22 % výdajů na VaV z veřejných zdrojů užitých v podnikatelském sektoru) a ve velkých podnicích s více než 1000 zaměstnanci (0,93 mld. Kč, tj. 21 % výdajů na VaV z veřejných zdrojů užitých v podnikatelském sektoru). Nejmenší část výdajů na VaV z přímých veřejných zdrojů byla naopak investována do podniků s méně než 10 zaměstnanci (0,22 mld. Kč, tj. 5 % výdajů na VaV z veřejných zdrojů užitých v podnikatelském sektoru).

Pokud se zaměříme na podíl výdajů na VaV z přímých veřejných zdrojů na celkových výdajích na VaV v dané velikostní skupině v podnikatelském sektoru, pak je zřejmé, že veřejné zdroje na VaV tvořily významnou část celkových výdajů na VaV zejména u nejmenších podniků s počtem zaměstnanců nižším než 10 (47 % výdajů na VaV). Naopak jen 6 % tvořily přímé veřejné zdroje na VaV ve velkých podnicích s počtem zaměstnanců vyšším než 1 000.

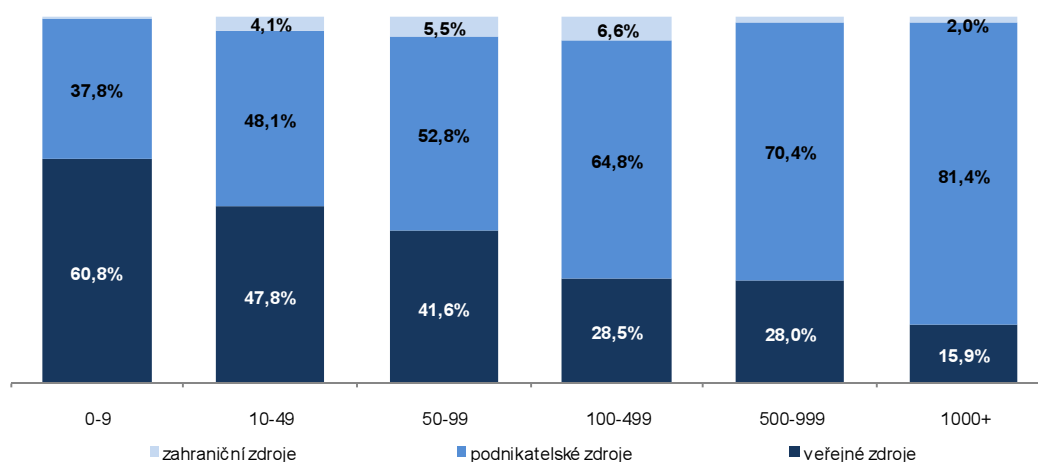
Graf 14: Výdaje na VaV z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru dle velikosti podniků, 2008

Zdroj: ČSÚ (VTR 5-01)

V grafu 15 je znázorněna struktura výdajů na VaV v jednotlivých velikostních skupinách podniků, do kterých byla v roce 2008 alokována přímá veřejná podpora na VaV. Nejvýznamnější část z celkových výdajů na VaV v těchto podnicích zaujímal přímá veřejná podpora u nejmenších podniků (60,8 %). S rostoucí velikostí podniků docházelo k poklesu relativního zastoupení přímých veřejných zdrojů na VaV na celkových výdajích na VaV a zároveň rostlo relativní zastoupení podnikatelských zdrojů.

Graf 15: Struktura výdajů na VaV u podniků, které v roce 2008 získaly přímé veřejné zdroje na VaV, dle velikosti podniků

Zdroj: ČSÚ (VTR 5-01)

Výdaje na VaV financované z veřejných zdrojů dle ekonomických činností

Z hlediska ekonomických činností se nejvíce podniků, které získaly v roce 2008 přímé finanční prostředky na VaV z veřejných zdrojů, nacházela ve zpracovatelském průmyslu (349 podniků) a v oblasti podnikových služeb (210 podniků). Ve zpracovatelském průmyslu se nejvíce podniků, které získaly v roce 2008 přímé veřejné zdroje na jejich VaV činnosti, vyskytoval ve strojírenském průmyslu (84 podniků) a v petrochemickém, chemickém a farmaceutickém průmyslu (50 podniků).

Pokud se zaměříme na to, jaká část z celkového počtu podniků provádějících VaV v daném ekonomickém odvětví byla v roce 2008 přímo podporována z veřejných zdrojů, pak největší část podniků byla podporována v zemědělství, lesnictví a rybářství, kde získalo přímou veřejnou podporu VaV 94,1 % ze všech podniků provádějících VaV v tomto odvětví. Velká část podniků provádějících VaV byla podporována přímo z veřejných zdrojů také v oblasti zdravotní a sociální péče (90 % podniků provádějících VaV v tomto odvětví).

Podniky provádějící VaV samozřejmě nejsou ve všech odvětvích zastoupeny rovnoměrně. Nejvyšší podíl podniků provádějících VaV ze všech podniků aktivních v dané sekci odvětví (zapsaných v RES) se pohyboval okolo 2 %, a to v oblasti těžby a dobývání (2,8 %) a ve zpracovatelském průmyslu (2,3 %). V oblasti zpracovatelského průmyslu bylo nejvíce podniků provádějících VaV z celkového počtu aktivních podniků v daném odvětví v odvětví petrochemickém, chemickém a farmaceutickém (12,1 %) a v odvětví automobilového průmyslu (11,9 %).

Z celkového počtu aktivních podniků zapsaných v RES dosáhl podíl podniků, které získaly přímé veřejné zdroje na VaV, v dané odvětvové sekci jednoho procenta jen v sekci těžba a dobývání (1,69 %) a v sekci zdravotní a sociální péče (1,16 %). Ve zpracovatelském průmyslu činily podniky, jejichž VaV byl v roce 2008 podpořen z přímých veřejných zdrojů, 0,82 %. V některých odvětvích této sekce byl však podíl podniků získávajících přímé veřejné zdroje na VaV ze všech aktivních podniků v daném odvětví podstatně vyšší – především v petrochemickém, chemickém a farmaceutickém průmyslu (5,72 %) a v automobilovém průmyslu (3,93 %).

Podrobný přehled o počtu podniků podporovaných z veřejných zdrojů v jednotlivých ekonomických odvětvích naleznete v příloze 7 v tabulce 18.

Tabulka 5: Podniky, které v roce 2008 získaly přímou veřejnou podporu na provádění VaV, podle odvětví ekonomické činnosti (dle klasifikace CZ-NACE)

Název sekce odvětví (CZ-NACE)	Počet	Podíl na celkovém počtu podniků provádějících VaV v dané sekci	Podíl na celkovém počtu podniků zapsaných v RES (bez domácností) v dané sekci
Zemědělství, lesnictví a rybářství	16	94,1%	0,15%
Těžba a dobývání	6	60,0%	1,69%
Zpracovatelský průmysl	349	35,0%	0,82%
Výroba a rozvod vody, elektřiny, plynu, tepla a činnosti související s odpady	17	73,9%	0,57%
Stavebnictví	25	67,6%	0,05%
Obchod, ubytování a stravování	58	54,2%	0,03%
Doprava a skladování	1	33,3%	0,01%
Informační a komunikační činnosti	78	38,4%	0,75%
Peněžnictví a pojišťovnictví	1	6,3%	0,05%
Podnikové služby	210	68,9%	0,18%
Zdravotní a sociální péče	27	90,0%	1,16%
Veřejné, sociální a ostatní služby	11	68,8%	0,10%
CELKEM	799	45,3%	0,19%

Zdroj: ČSÚ (VTR 5-01)

Nejvíce finančních prostředků na VaV z přímých veřejných zdrojů bylo v roce 2008 alokováno do zpracovatelského průmyslu, a to téměř 1,7 mld. Kč (tj. 38 % z celkových veřejných výdajů na VaV v podnikatelském sektoru). Mezi největší příjemce přímé veřejné podpory ve zpracovatelském průmyslu patřil strojírenský průmysl (0,75 mld. Kč, tj. 17 % z celkových veřejných výdajů na VaV v podnikatelském sektoru). Téměř stejná část, která byla na VaV alokována z přímých veřejných zdrojů ve zpracovatelském průmyslu, byla namířena i do sekce podnikových služeb (1,6 mld. Kč, tj. 37 % z celkových veřejných výdajů na VaV v podnikatelském sektoru). V této oblasti bylo nejvíce investováno do odvětví výzkum a vývoj (1,2 mld. Kč, tj. 27 % z celkových veřejných výdajů na VaV v podnikatelském sektoru).

Veřejné výdaje na VaV jako podíl z celkových výdajů na VaV v daném odvětví byl nejvýznamnější v sekci zdravotní a sociální péče, kde tvořily 80,6 % celkových výdajů na VaV v této sekci. Více než polovinu z celkových výdajů na VaV tvořily přímé veřejné zdroje na VaV v sekci zemědělství, lesnictví a rybářství (52,0 %). Ve zpracovatelském průmyslu činily přímé veřejné zdroje na VaV 8,1 % z celkových výdajů na VaV, přičemž nejvýznamnější byly přímé veřejné výdaje na VaV v odvětví

dřevozpracujícího a papírenského průmyslu, kde tvořily 31,6 % z celkových výdajů na VaV v tomto odvětví. Podrobný přehled veřejných výdajů na VaV v jednotlivých odvětvích naleznete v příloze 7 tabulce 19.

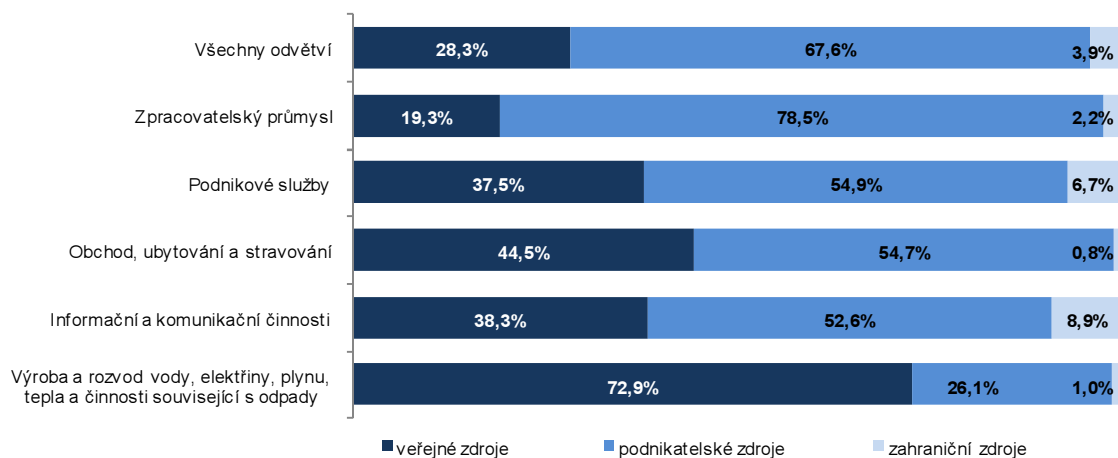
Tabulka 6: Výdaje na VaV z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru dle odvětví ekonomické činnosti (dle klasifikace CZ-NACE), 2008

Název sekce odvětví (CZ-NACE)	Veřejné výdaje na VaV (mil. Kč)	Podíl z celkových výdajů na VaV v podnik. sektoru v dané sekci
Zemědělství, lesnictví a rybářství	51,7	52,0%
Těžba a dobývání	4,9	6,0%
Zpracovatelský průmysl	1 678,2	8,1%
Výroba a rozvod vody, elektřiny, plynu, tepla a činnosti související s odpady	56,7	43,0%
Stavebnictví	47,7	13,9%
Obchod, ubytování a stravování	126,9	14,9%
Doprava a skladování	1,7	33,9%
Informační a komunikační činnosti	447,5	11,7%
Peněžnictví a pojišťovnictví	0,3	0,0%
Podnikové služby	1 637,7	28,0%
Zdravotní a sociální péče	330,0	80,6%
Veřejné, sociální a ostatní služby	27,6	19,4%
CELKEM	4 411,0	13,2%

Zdroj: ČSÚ (VTR 5-01)

Jen u podniků, které v roce 2008 získaly přímé veřejné zdroje na VaV, byla struktura jejich výdajů na VaV následující: 67,6 % výdajů bylo financováno ze soukromých podnikatelských zdrojů, 28,3 % z přímých veřejných zdrojů a 3,9 % ze zahraničních zdrojů. Struktura výdajů na VaV u podniků, kterým byla v roce 2008 alokována část veřejné podpory na VaV, se v jednotlivých odvětvích ekonomické činnosti, ve které byly tyto podniky aktivní, lišila. U podniků, které získaly přímou veřejnou podporu na VaV ve zpracovatelském průmyslu, činily podnikatelské zdroje podstatnou většinu celkových výdajů na VaV (78,5 %). Zatímco přímé veřejné zdroje u těchto podniků tvořily přibližně pětinu z celkových výdajů na VaV.

Graf 16: Struktura výdajů na VaV u podniků, které v roce 2008 získaly přímé veřejné zdroje na VaV, ve vybraných sekcích (podle klasifikace CZ_NACE)

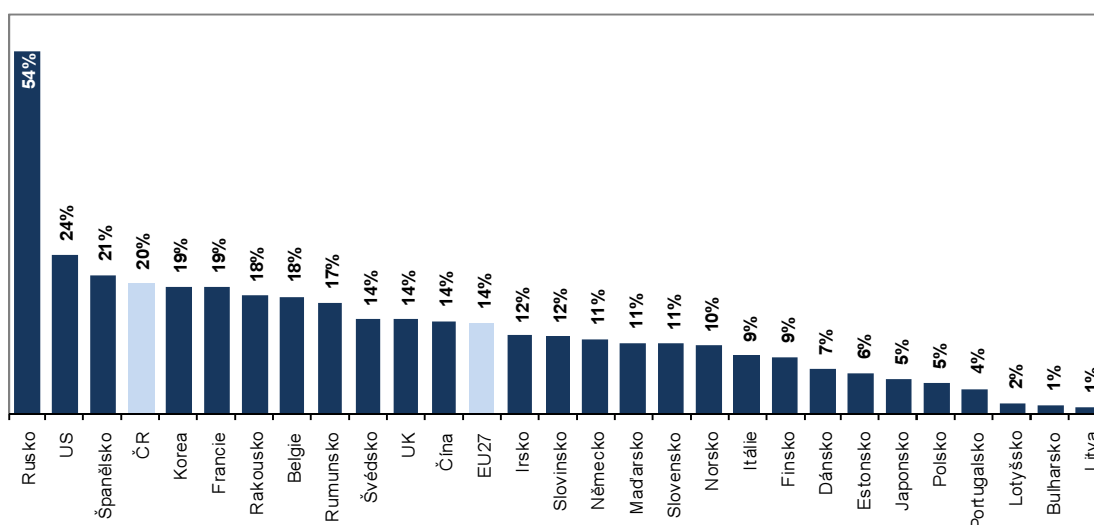

Zdroj: ČSÚ (VTR 5-01)

Mezinárodní srovnání výdajů na VaV z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru

Veřejné zdroje na VaV mohou být alokovány do všech sektorů provádění VaV a záleží na prioritách či národní politice jednotlivých států, kolik přímých veřejných výdajů na VaV bude alokováno do vládního, vysokoškolského, podnikatelského či soukromého neziskového sektoru. Podíl veřejných zdrojů na VaV alokovaný do podnikatelského sektoru se v jednotlivých státech tedy liší. Zatímco v Rusku byla do podnikatelského sektoru v roce 2008 alokována více než polovina (54 %) celkových veřejných výdajů na VaV a v USA téměř čtvrtina (24 %), tak v Japonsku tvořila část veřejných výdajů na VaV alokovaných do podnikatelského sektoru 5 % z celkových veřejných výdajů na VaV. V EU27 v roce 2008 bylo v průměru alokováno do podnikatelského sektoru 14 % z celkových veřejných výdajů na VaV. Česká republika s pětinou z celkových veřejných výdajů na VaV, které byly věnovány na podporu VaV v podnikatelském sektoru, byla nad průměrem EU. V grafu 17 jsou znázorněny podíly z celkových veřejných výdajů na VaV alokovaných do VaV činností v podnikatelském sektoru.

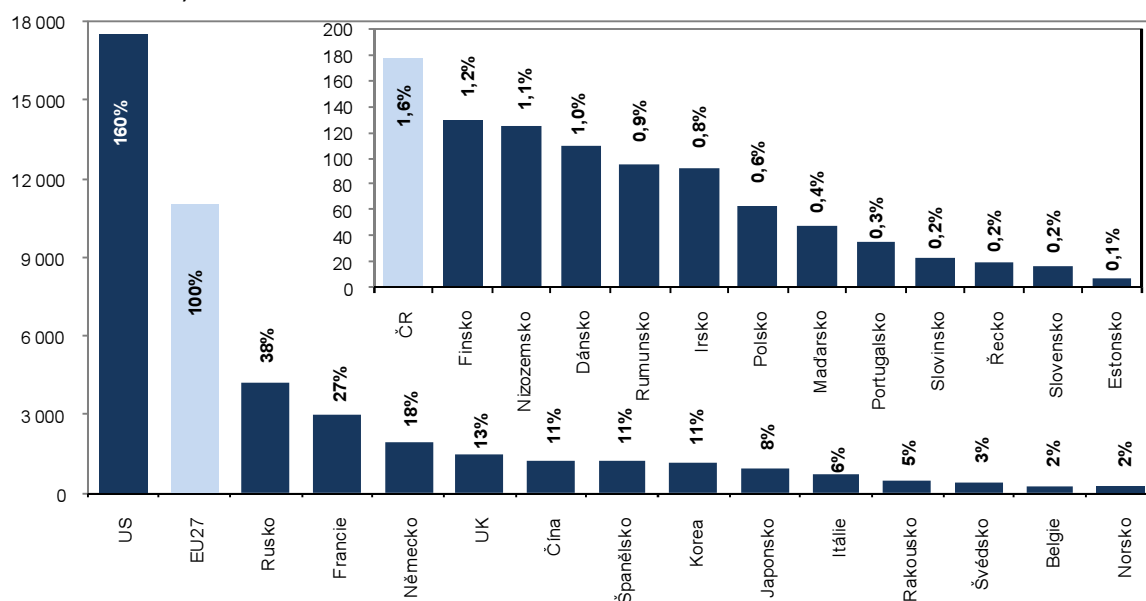
Graf 17: Podíl veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru na celkových veřejných zdrojích na VaV, 2008 nebo poslední dostupný rok (%)

Zdroj: OECD MSTI 2009-2, Eurostat a dopočty ČSÚ

Stejně jako je rozdílná celková absolutní výše veřejných výdajů na VaV v jednotlivých zemích, tak je rozdílná i výše veřejných výdajů na VaV v podnikatelském sektoru. Absolutně nejvyšší výdaje na VaV z veřejných zdrojů byly v roce 2008 zaznamenány v USA, kde činily 17,5 mld. EUR. V celé EU27 bylo na VaV v podnikatelském sektoru přímo alokováno přibližně 12 mld. EUR z veřejných zdrojů. V jednotlivých zemích byly výdaje na VaV z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru nejvyšší v Rusku (4,1 mld. EUR), ve Francii (2,9 mld. EUR) a v Německu (1,9 mld. EUR). V České republice byly výdaje na VaV z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru v roce 2008 na úrovni 0,2 mld. EUR.

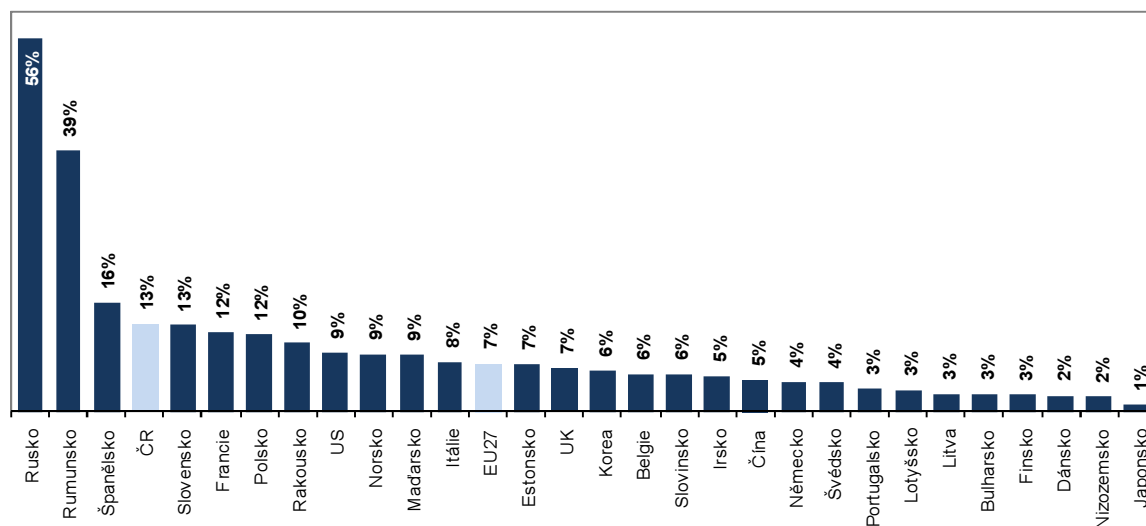
Graf 18: Výdaje na VaV financované z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru, 2008 nebo poslední dostupný rok (mil. EUR a % z EU27)

Zdroj: OECD MSTI 2009-2, Eurostat a dopočty ČSÚ

Při porovnávání úrovně přímé veřejné podpory VaV v podnikatelském sektoru je důležité se zaměřit na to, jaký podíl tvoří finanční prostředky na VaV z veřejných zdrojů na celkových výdajích na VaV v podnikatelském sektoru. Z celkových výdajů na VaV v podnikatelském sektoru tvořily veřejné zdroje největší část v Rusku (56 %) a v Rumunsku (39 %). V České republice tvořily veřejné zdroje z celkových výdajů na VaV v podnikatelském sektoru 13 %, což je více než průměr EU27 (7 %). Nejmenší část z celkových výdajů na VaV v podnikatelském sektoru činily v roce 2008 veřejné zdroje v Japonsku (1 %), v Nizozemsku (2 %), v Dánsku (2 %) a ve Finsku (3 %).

Graf 19: Podíl veřejných zdrojů na celkových výdajích na VaV v podnikatelském sektoru, 2008 nebo poslední dostupný rok (%)

Zdroj: OECD MSTI 2009-2, Eurostat a dopočty ČSÚ

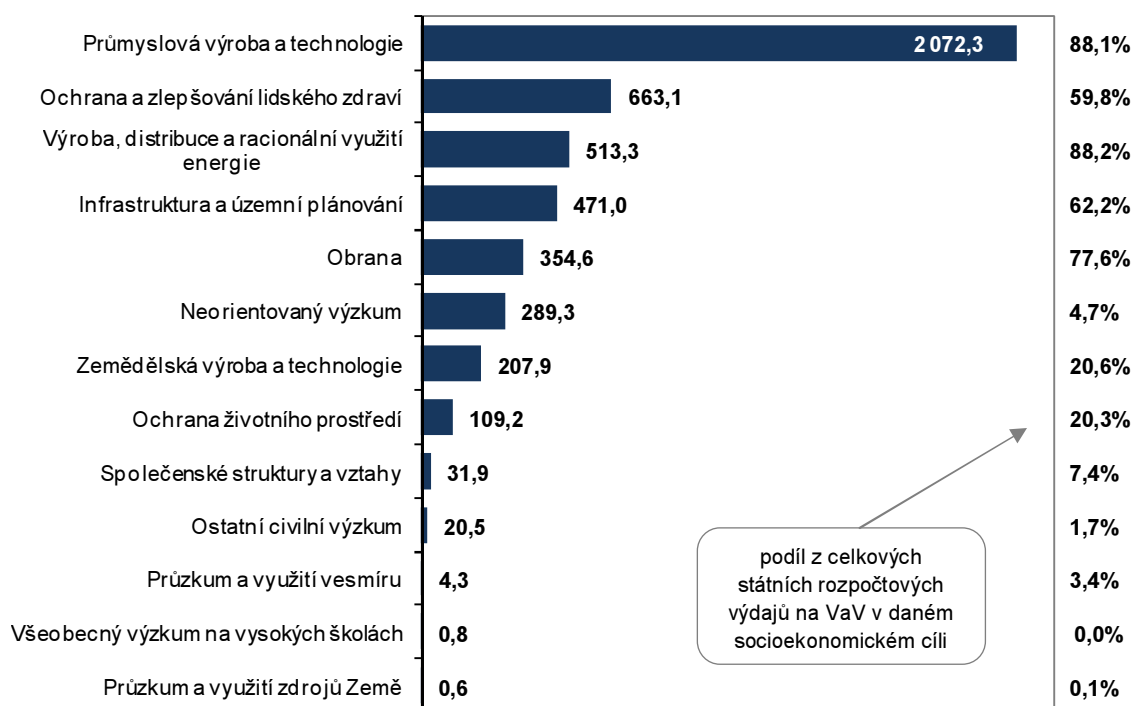
b) Údaje od poskytovatelů této podpory – výsledky projektu GBAORD

Tato kapitola obsahuje podrobné údaje o výši přímé podpory VaV v podnikatelském sektoru z veřejných zdrojů v roce 2008, které pocházejí ze statistické úlohy GBAORD (o státních rozpočtových výdajích na VaV), která je zpracována z údajů od poskytovatelů této podpory VaV.

V roce 2008 byly státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV v podnikatelském sektoru na úrovni 4,7 mld. Kč (23,1 % z celkových státních rozpočtových výdajů a dotací v ČR), ze kterých činila účelová podpora VaV 3,8 mld. Kč a institucionální podpora 0,9 mld. Kč. Z hlediska hlavních socioekonomických cílů byla největší část státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV v podnikatelském sektoru věnována do oblasti průmyslové výroby a technologií (NABS 7), a to 2,1 mld. Kč (tj. 43,7 % ze státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV v podnikatelském sektoru). Z ostatních socioekonomických cílů, které byly v podnikatelském sektoru nejvíce podpořeny, můžeme jmenovat oblast ochrany a zlepšování lidského zdraví (0,7 mld. Kč, tj. 14 % ze státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV v podnikatelském sektoru) a oblast výroby, distribuce a racionálního využití energie (0,5 mld. Kč, tj. téměř 11 % ze státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV v podnikatelském sektoru).

Podnikatelský sektor zaujímal z hlediska zastoupení státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV výjimečné postavení v socioekonomických směrech výroba, distribuce a racionální využití energie (88,2 % z celkových státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV) a průmyslová výroba a technologie (88,1 % z celkových státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV). Dalšími výrazně zastoupenými oblastmi v podnikatelském sektoru z hlediska relativního zastoupení státních rozpočtových výdajů a dotací jsou oblasti obrany (77,6 % z celkových státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV) a infrastruktura a územní plánování (62,2 % z celkových státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV).

Graf 20: Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV v podnikatelském sektoru dle socioekonomických cílů (NABS 93), 2008

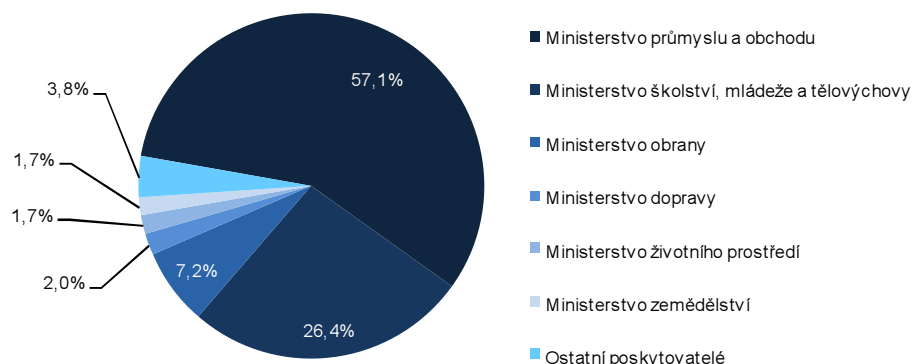

Zdroj: ČSÚ 2009 podle zdrojů Informačního systému VaV (RVV)

Jak již bylo uvedeno výše, státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV jsou rozdělovány podle pravidel několika poskytovateli této přímé podpory. Ekonomickým subjektům v podnikatelském sektoru byla největší část přímé státní podpory v roce 2008 poskytnuta prostřednictvím Ministerstva průmyslu a obchodu ČR (57,1 % státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV v podnikatelském sektoru), dále

pak prostřednictvím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (26,4 % státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV v podnikatelském sektoru).

Graf 21: Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV v podnikatelském sektoru dle poskytovatelů podpory, 2008

Zdroj: ČSÚ 2009 podle zdrojů Informačního systému VaV (RVV)

Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV dle velikosti podniku

Pokud se zaměříme na srovnání výše státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV v jednotlivých velikostních skupinách podniků dle jejich počtu zaměstnanců, pak je zřejmé, že největší část přímé podpory VaV byla alokována do podniků s více než 500 zaměstnanci (1,75 mld. Kč) a do podniků s počtem zaměstnanců 50-249 (1,76 mld. Kč). Zajímavá je rozdílná struktura státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV v jednotlivých velikostních skupinách z hlediska socioekonomických cílů. Zatímco u nejmenších podniků s méně než 10 a u největších podniků s více než 500 zaměstnanci byla struktura přímé podpory VaV podle socioekonomických cílů rozmanitější, ve zbývajících velikostních skupinách byla největší část podpory VaV směřována do oblasti průmyslové výroby a technologie (např. ve skupině podniků s počtem zaměstnanců 250-499 to bylo 89 %). U největších podniků s počtem zaměstnanců větším než 500 byla kromě oblasti průmyslové výroby a technologie, kam bylo v roce 2008 alokováno 0,4 mld. Kč (tj. 22 % ze státních rozpočtových výdajů a dotací v této velikostní skupině), podporována oblast ochrany a zlepšování lidského zdraví (0,6 mld. Kč, tj. 32 % ze státních rozpočtových výdajů a dotací v této velikostní skupině).

Tabulka 7: Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV v podnikatelském sektoru dle hlavních socioekonomických cílů (NABS 93) a velikosti podniku (mil. Kč), 2008

SEO	Hlavní socioekonomické směry	Velikostní skupiny podle počtu zaměstnanců				
		0-9	10-49	50-249	250-499	500+
01	Průzkum a využití zdrojů Země	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0
02	Infrastruktura a územní plánování	41,4	65,4	341,3	2,7	20,2
03	Ochrana životního prostředí	24,2	47,4	25,6	2,8	9,3
04	Ochrana a zlepšování lidského zdraví	23,3	34,2	41,2	2,9	561,6
05	Výroba, distribuce a racionální využití energie	14,6	62,0	161,3	6,3	269,1
06	Zemědělská výroba a technologie	4,9	68,5	134,3	0,0	0,2
07	Průmyslová výroba a technologie	104,2	363,0	972,6	255,7	376,9
08	Společenské struktury a vztahy	17,7	10,2	3,6	0,0	0,4
09	Průzkum a využití vesmíru	0,0	4,0	0,0	0,3	0,0
10	Všeobecný výzkum na vysokých školách	0,0	0,7	0,1	0,0	0,0
11	Neorientovaný výzkum	9,6	10,3	24,9	11,4	233,1
12	Ostatní civilní výzkum	4,7	9,1	2,7	3,0	1,0
13	Obrana	3,7	23,7	50,9	1,3	275,1
01-13	ČR celkem	248,8	698,4	1 758,4	286,3	1 746,8

Zdroj: ČSÚ 2009 podle zdrojů Informačního systému VaV (RVV)

Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV dle ekonomické činnosti

Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV byly v roce 2008 z hlediska ekonomických činností ve velké míře alokovány do sekce odvětví podnikových služeb (1,9 mld. Kč, tj. 40,8 % státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV v podnikatelském sektoru) a zpracovatelského průmyslu (1,5 mld. Kč, tj. 30,9 % státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV v podnikatelském sektoru). Významná část státních rozpočtových výdajů a dotací v podnikatelském sektoru byla také rozdělena do odvětvových sekcí zdravotní a sociální péče (0,6 mld. Kč, tj. 11,9 % státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV v podnikatelském sektoru) a do informačních a komunikačních činností (0,4 mld. Kč, tj. 9,2 % státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV v podnikatelském sektoru).

Většina sekcí odvětví byla podporována pouze z výdajů a dotací účelové podpory. Institucionální podpora VaV byla poskytnuta pouze v sekci odvětví podnikové služby, podnikům zabývajících se informačními a komunikačními činnostmi, zdravotní a sociální péčí a zemědělstvím, lesnictvím a rybářstvím.

Tabulka 8: Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV v podnikatelském sektoru dle odvětví ekonomické činnosti (mil. Kč), 2008

Název sekce odvětví (CZ-NACE)	Institucionální podpora	Účelová podpora	Celková podpora
Zemědělství, lesnictví a rybářství	6,7	24,5	31,2
Těžba a dobývání	0,0	4,5	4,5
Zpracovatelský průmysl	0,0	1 463,2	1 463,2
Výroba a rozvod vody, elektřiny, plynu, tepla a činnosti související s odpady	0,0	68,7	68,7
Stavebnictví	0,0	61,0	61,0
Obchod, ubytování a stravování	0,0	135,5	135,5
Doprava a skladování	0,0	3,3	3,3
Informační a komunikační činnosti	263,0	174,9	437,9
Peněžnictví a pojišťovnictví	0,0	0,0	0,0
Podnikové služby	471,1	1 460,4	1 931,5
Zdravotní a sociální péče	197,7	364,5	562,2
Veřejné, sociální a ostatní služby	0,1	39,7	39,8
CELKEM	938,5	3 800,3	4 738,8

Zdroj: ČSÚ 2009 podle zdrojů Informačního systému VaV (RVV)

2.2 Nepřímá podpora VaV z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru

Tato kapitola obsahuje údaje o nepřímé veřejné podpoře VaV z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru v časovém období 2005-2008, které pochází z administrativních údajů shromážděných Ministerstvem financí ČR z informací od jednotlivých finančních úřadů. V příloze č. 9 této analýzy jsou přehledné tabulky s údaji o nepřímých výdajích na VaV z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru podle odvětví jejich ekonomické činnosti.

Nepřímá podpora VaV v podnikatelském sektoru je v České republice upravena jako odpočet odčitatelných položek od základu daně podle § 34 odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů. K získání údajů o celkové výši nepřímé podpory jsou tedy nutné údaje o výši odčitatelné položky na VaV a o výši příslušné daňové sazby v daném roce.

Rok 2005 byl prvním rokem, od kdy mohly ekonomické subjekty podnikatelského sektoru začít uplatňovat investice do činností VaV jako odčitatelnou položku ze základu daně z příjmu. V tomto roce využilo této daňové úlevy 434 ekonomických subjektů podnikatelského sektoru, což znamenalo téměř 27 % ekonomických subjektů, které prováděly VaV. Od roku 2005 rostl počet podniků získávajících nepřímou podporu VaV jak absolutně tak i relativně (tj. jako podíl z celkového počtu podniků zabývajících se VaV). Mezi roky 2005 a 2008 došlo k nárůstu počtu ekonomických subjektů, které získaly nepřímou podporu VaV, o 184 podniků. V roce 2008 uplatnilo odečet výdajů na VaV ze základu daně 618 ekonomických subjektů, což znamenalo 35 % z celkového počtu podniků provádějících VaV. Podíl podniků, které získaly nepřímou veřejnou podporu VaV, z celkového počtu daňových subjektů byl po celé sledované období stabilní (0,18 %).

Tabulka 9: Podniky, které v roce 2008 uplatnily daňový odečet na VaV, 2005-2008

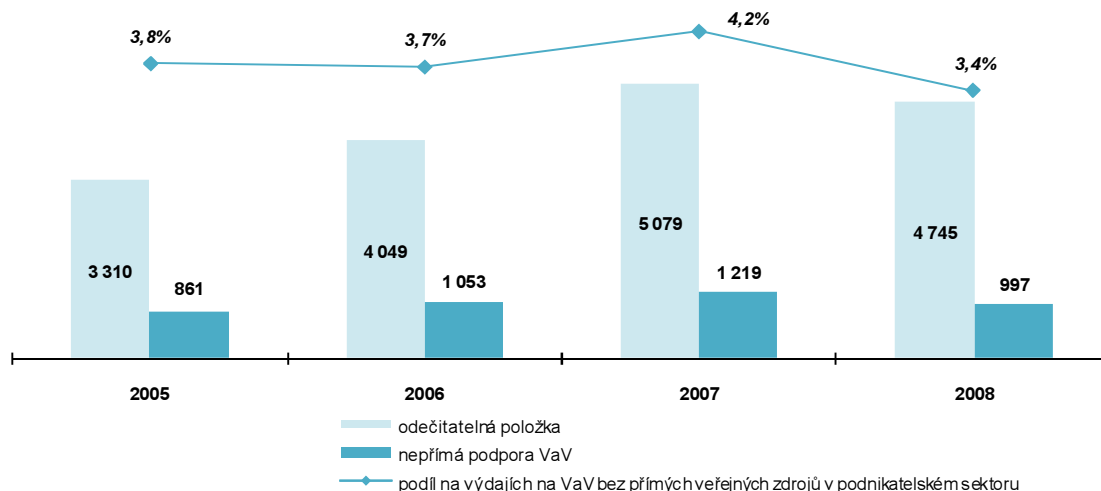
	2005	2006	2007	2008
Počet	434	553	592	618
Podíl na celkovém počtu podniků provádějících VaV	27%	32%	34%	35%
Podíl na celkovém počtu daňových subjektů	.	0,18%	0,18%	0,18%

Zdroj: Ministerstvo financí ČR a ČSÚ (VTR 5-01)

V roce 2008 činila celková nepřímá podpora VaV téměř 1 mld. Kč při daňové sazbě na úrovni 21 % a odčitatelné položce rovné 4,7 mld. Kč. Oproti roku 2007 poklesla nepřímá veřejná podpora VaV jak z důvodu snížení daňové sazby (z 24 %) tak z důvodu zmenšení celkové odčitatelné položky (z 5,1 mld. Kč). V letech 2005 až 2007 došlo k růstu odčitatelné položky na VaV stejně jako k celkovému růstu nepřímé veřejné podpory VaV, navzdory tomu, že se snížila daňová sazba z 26 % v letech 2005 a 2006 na 24 % v roce 2007. Podíl nepřímé veřejné podpory VaV z celkového státního rozpočtu činil po celé sledované období přibližně 0,1 %. Podíl nepřímé veřejné podpory VaV na výdajích na VaV v podnikatelském sektoru bez přímých veřejných zdrojů činil v roce 2008 3,4 %. Oproti předchozímu roku došlo k poklesu tohoto podílu o 0,8 procentních bodů. Přehled výše nepřímé veřejné podpory v letech 2005-2008 je uveden v grafu 22.

Při analýze celkové nepřímé veřejné podpory VaV je důležité vzít v úvahu i výši nevyužitá částky nároku na odečet od základu daně v nejvýše třech následujících zdaňovacích obdobích. Zatímco za zdaňovací období započatá v roce 2005 až 2007 činila nevyužitá částka nároku na odečet 0,93 mld. Kč, za období započatá v roce 2006 až 2008 vzrostla tato částka na 1,95 mld. Kč.

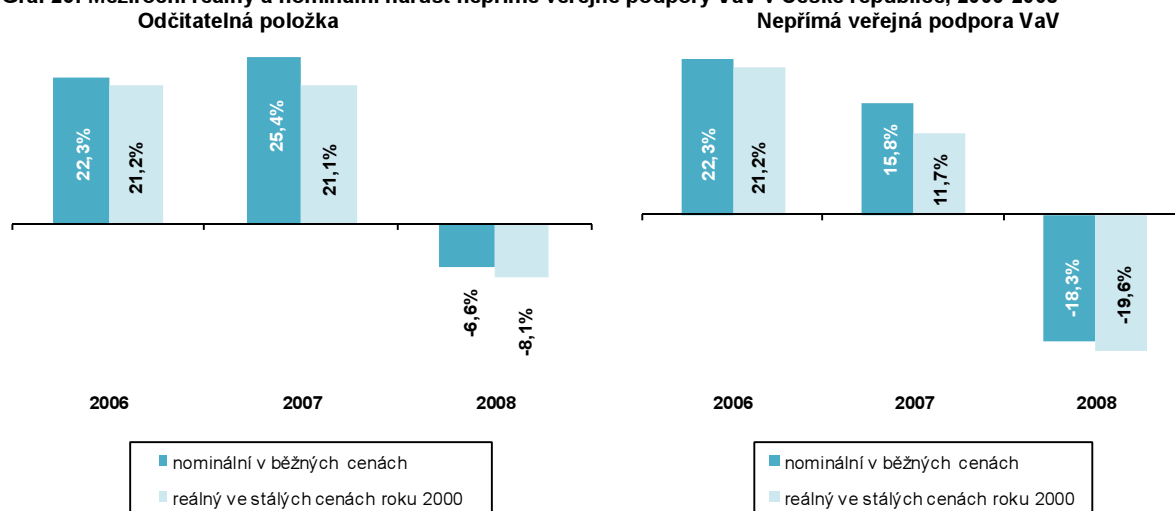
Graf 22: Nepřímá podpora VaV z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru v České republice (mil. Kč), 2005-2008

Zdroj: Ministerstvo financí ČR a ČSÚ (VTR 5-01)

V grafu 23 jsou zobrazeny reálné a nominální změny odčitatelné položky a nepřímé veřejné podpory VaV. Díky stabilní daňové sazbě v letech 2005 a 2006 byl reálný i nominální růst nepřímé veřejné podpory v roce 2006 stejný jako růst odčitatelné položky, a to 22,3 % v běžných cenách a 21,2 % ve stálých cenách roku 2000. V roce 2007 vzrostla odčitatelná položka na VaV v nominálních cenách o 25,4 % a v reálných cenách o 21,1 %. Z důvodu snížení daňové sazby oproti předchozímu roku byl růst nepřímé veřejné podpory VaV menší než růst odčitatelné položky na VaV a činil 15,8 % v běžných cenách a 11,7 % ve stálých cenách roku 2000. V roce 2008 došlo k poklesu odčitatelné položky na VaV v o 6,6 % v běžných cenách a o 8,1 % ve stálých cenách roku. Pokles nepřímé podpory VaV byl umocněn poklesem daňové sazby, a tak v roce 2008 došlo k jejímu poklesu o 18,3 % v běžných cenách a o 19,6 % ve stálých cenách roku 2000.

Graf 23: Meziroční reálný a nominální nárůst nepřímé veřejné podpory VaV v České republice, 2006-2008

Zdroj: Ministerstvo financí ČR a ČSÚ

Nepřímá podpora VaV z veřejných zdrojů dle velikosti podniku

Zastoupení podniků, které uplatnily daňový odpočet na VaV v roce 2008, se v jednotlivých velikostních kategoriích výrazně lišilo. Jestliže u malých podniků s počtem zaměstnanců menším než 50 získalo nepřímou podporu VaV 314 podniků, u středních podniků s počtem zaměstnanců v rozmezí 50 až 499 ji získalo 241 a u velkých podniků s počtem zaměstnanců nad 500 ji získalo 63 podniků. Podrobný přehled počtu podniků, které v roce 2008 uplatnily daňový odečet na VaV, podle jejich velikosti je uveden v tabulce 10.

Podíl podniků, které v roce 2008 získaly nepřímou podporu VaV z veřejných zdrojů, z celkového počtu podniků provádějící VaV v dané velikostní skupině byl nejvyšší u nejmenších podniků s méně než 10 zaměstnanci a činil zde 48,7 %. Z tabulky 10 je zřejmé, že s větší velikostí podniků tento podíl klesal. U největších podniků s počtem zaměstnanců větším než 1000 tvořily podniky, které získaly veřejnou podporu VaV 28,4 %.

Z hlediska zastoupení podniků získávajících nepřímou veřejnou podporu VaV na celkovém počtu aktivních podniků zapsaných v Registru ekonomických činností (RES) je zřetelná přímá úměra mezi velikostí podporovaných podniků a jejich zastoupením. Podíl největších podniků (s více než 1000 zaměstnanci), které získaly nepřímou veřejnou podporu VaV, z celkového počtu podniků zapsaných v RES činil v roce 2008 11,2 %, zatímco tento podíl u nejmenších podniků nedosáhl úrovně 1 %.

Tabulka 10: Podniky, které v roce 2008 uplatnily daňový odečet na VaV, podle velikosti podniků

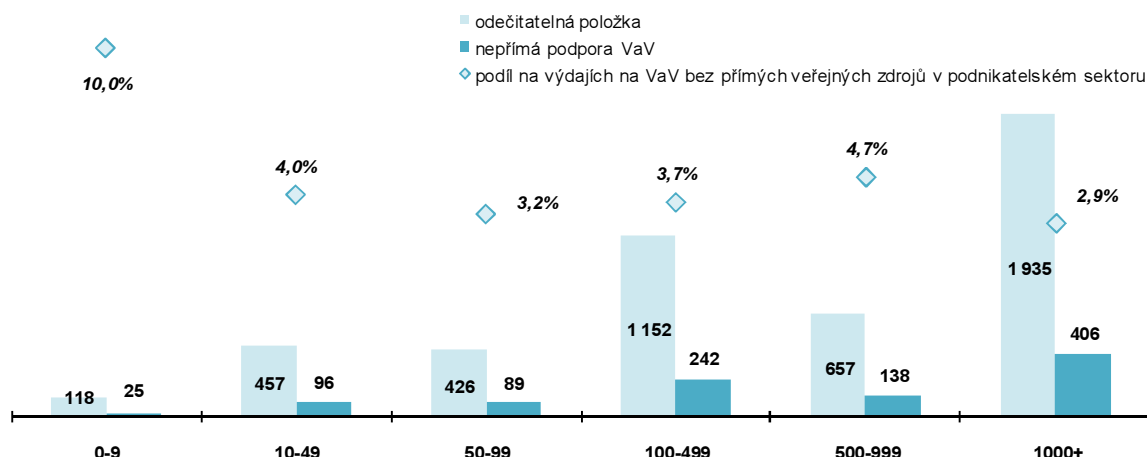
Velikost podniku	Počet	Podíl na celkovém počtu podniků provádějících VaV	Podíl na celkovém počtu podniků zapsaných v RES (bez domácností)
0-9	116	48,7%	0,03%
10-49	198	38,4%	0,63%
50-99	99	34,4%	1,95%
100-499	142	30,1%	3,30%
500-999	30	22,1%	6,36%
1000+	33	28,4%	11,19%
Celkem	618	35,0%	0,14%

Zdroj: Ministerstvo financí ČR a ČSÚ

Nepřímá podpora VaV z veřejných zdrojů byla v roce 2008 podle očekávání nejvyšší ve velkých podnicích s více než 1000 zaměstnanci, kde činila 0,41 mld. Kč. Druhou nejvýznamnější velikostní skupinou z hlediska výše nepřímé veřejné podpory VaV byla skupina podniků s počtem zaměstnanců 100-499, do které byla alokována nepřímá veřejná podpora VaV ve výši 0,24 mld. Kč. Je pochopitelné, že u podniků s menším počtem zaměstnanců byla absolutní hodnota nepřímé veřejné podpory VaV nižší.

Pokud se ale pokusíme vyjádřit nepřímou podporu VaV jako podíl z výdajů na VaV v podnikatelském sektoru bez přímých veřejných zdrojů na VaV v tomto sektoru, pak je postavení jednotlivých velikostních skupin podstatně odlišné. Zatímco u nejmenších podniků (s méně než 10 zaměstnanci) tvořila nepřímá veřejná podpora na VaV 10 % z výdajů na VaV v těchto podnicích (bez přímých veřejných zdrojů), v největších podnicích s počtem zaměstnanců větším než 1000 to bylo jen 2,9 %.

Graf 24: Nepřímá podpora VaV z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru dle velikosti podniků, 2008

Zdroj: Ministerstvo financí ČR a ČSÚ (VTR 5-01)

Nepřímá podpora VaV z veřejných zdrojů dle ekonomických činností

V roce 2008 uplatnilo odečet na VaV ze základu daně z příjmu nejvíce podniků ve zpracovatelském průmyslu (284 podniků), dále pak v oblasti podnikových služeb (97 podniků) a v oblasti obchodu, ubytování a stravování (88 podniků). Ze zpracovatelského průmyslu získalo v roce 2008 nepřímou veřejnou podporu VaV největší počet podniků z odvětví strojírenského průmyslu (73 podniků) a z odvětví výroby základních kovů, hutních a kovodělných výrobků (51 podniků).

Všechny podniky provádějící VaV (vyskytující se v šetření o VaV – VTR 5-01) z odvětvové sekce doprava a skladování a z odvětvové sekce veřejné, sociální a ostatní služby získaly v roce 2008 nepřímou veřejnou podporu VaV. Podíl podniků, které v roce 2008 uplatnily odčitatelnou položku na VaV, z celkového počtu podniků provádějících VaV v daném odvětví byl významný i v oblasti obchod, ubytování a stravování (82,2 %) a v oblasti stavebnictví (81,1 %).

Podíl podniků, které v roce 2008 získaly nepřímou veřejnou podporu VaV z celkového počtu aktivních podniků zapsaných v Registru ekonomických činností nedosáhl úrovně 1 % ani v jedné z odvětvových sekcí. K této hranici se ale blížil v odvětvové sekci těžba a dobývání (0,84 %) a informační a komunikační činnosti (0,75 %). Celkově ve zpracovatelském průmyslu činil tento podíl 0,66 %, ale v některých odvětvích tohoto průmyslu byl významně vyšší, a to např. v odvětví petrochemického, chemického a farmaceutického průmyslu (3,20 %), v odvětví výroby počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení (1,98 %), v automobilovém průmyslu a výrobě ostatních dopravních prostředků a zařízení (1,79 %) a ve strojírenském průmyslu (1,63 %).

Tabulka 11: Podniky, které v roce 2008 uplatnily daňový odečet na VaV, podle odvětví ekonomické činnosti (dle klasifikace CZ-NACE)

Název sekce odvětví (CZ-NACE)	Počet	Podíl na celkovém počtu podniků provádějících VaV v dané sekci	Podíl na celkovém počtu podniků zapsaných v RES (bez domácností) v dané sekci
Zemědělství, lesnictví a rybářství	6	35,3%	0,05%
Těžba a dobývání	3	30,0%	0,84%
Zpracovatelský průmysl	284	28,2%	0,66%
Výroba a rozvod vody, elektřiny, plynu, tepla a činnosti související s odpady	5	21,7%	0,17%
Stavebnictví	30	81,1%	0,06%
Obchod, ubytování a stravování	88	82,2%	0,05%
Doprava a skladování	3	100,0%	0,04%
Informační a komunikační činnosti	78	38,4%	0,75%
Peněžnictví a pojišťovnictví	2	12,5%	0,10%
Podnikové služby	97	31,8%	0,08%
Zdravotní a sociální péče	6	20,0%	0,26%
Veřejné, sociální a ostatní služby	16	100%	0,17%
CELKEM	618	35,0%	0,14%

Zdroj: Ministerstvo financí ČR a ČSÚ (VTR 5-01)

Největší část nepřímé podpory VaV z veřejných zdrojů byla v podnikatelském sektoru v roce 2008 alokována do zpracovatelského průmyslu, kde činila 0,7 mld. Kč (tj. 71 % z celkové nepřímé podpory VaV). Ve zpracovatelském průmyslu byla převážná část nepřímé veřejné podpory VaV uplatněna v odvětví automobilového průmyslu a výrobě ostatních dopravních prostředků a zařízení (0,4 mld. Kč).

Nepřímá veřejná podpora VaV jako podíl z výdajů na VaV bez přímých veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru byla nejméně významná v odvětvové sekci doprava a skladování, kde tvořila 62,3 % výdajů na VaV bez přímých veřejných zdrojů. Mezi další sekce s vyšším podílem nepřímé veřejné podpory VaV na výdajích na VaV bez přímých veřejných zdrojů patřila oblast zdravotní a sociální péče (16,5 %) a stavebnictví (15,9 %).

Tabulka 12: Nepřímá podpora VaV z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru podle odvětví ekonomické činnosti (dle klasifikace CZ-NACE)

Název sekce odvětví (CZ-NACE)	Odčitatelná položka (mil. Kč)	Nepřímá podpora VaV (mil. Kč)	Podíl z výdajů na VaV bez přímých veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru v dané sekci
Zemědělství, lesnictví a rybářství	6,4	1,3	2,8%
Těžba a dobývání	1,4	0,3	0,4%
Zpracovatelský průmysl	3 361,5	705,9	3,7%
Výroba a rozvod vody, elektřiny, plynu, tepla a činnosti související s odpady	11,2	2,3	3,1%
Stavebnictví	224,1	47,1	15,9%
Obchod, ubytování a stravování	252,9	53,1	7,3%
Doprava a skladování	9,8	2,1	62,3%
Informační a komunikační činnosti	420,7	88,3	2,6%
Peněžnictví a pojišťovnictví	19,2	4,0	0,4%
Podnikové služby	359,8	75,6	1,8%
Zdravotní a sociální péče	62,3	13,1	16,5%
Veřejné, sociální a ostatní služby	16,3	3,4	3,0%
CELKEM	4 745,4	996,5	3,4%

Zdroj: Ministerstvo financí ČR a ČSÚ (VTR 5-01)

Závěr

Výdaje na VaV z veřejných zdrojů jsou v České republice velmi významným článkem v systému financování výzkumu a vývoje ve všech sektorech provádění VaV. Z výsledků šetření o výzkumu a vývoji (tj. podle údajů od ekonomických subjektů provádějících VaV) vyplývá, že mezi roky 1998 až 2008 bylo na výzkum a vývoj celkově z veřejných zdrojů přímo alokováno 164,7 mld. Kč. V roce 2008 činily veřejné zdroje na výzkum a vývoj 22,3 mld. Kč, což znamenalo 41 % z celkových výdajů na VaV v České republice a jejich podíl na HDP dosáhl 0,61 %. V roce 2008 v České republice byly veřejné zdroje na VaV jako podíl z HDP téměř na úrovni průměru EU27 (0,64 %), zatímco veřejné zdroje jako podíl celkových výdajů na VaV byl v České republice vyšší než průměr EU27, který činil 34 %. Z celkových veřejných výdajů na VaV byla většina užitá ve vládním sektoru (42,6 %) a ve vysokoškolském sektoru (37,0 %). Do podnikatelského sektoru bylo alokováno 19,7 % přímých veřejných výdajů na VaV.

Z administrativních údajů získaných od poskytovatelů státní podpory VaV vyplývá, že v roce 2008 státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV v České republice činily 20,5 mld. Kč, ze kterých bylo 11 mld. Kč věnováno na institucionální podporu VaV a 9,5 mld. Kč na účelovou podporu VaV. Mezi nejvýznamnější poskytovatele přímé veřejné podpory VaV patřilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (38 % státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV) a Akademie věd ČR (27 % státních rozpočtových výdajů a dotací na VaV). Z hlediska socioekonomických cílů byla největší část přímé státní podpory VaV směřována na neorientovaný výzkum (29,9 % státních rozpočtových výdajů na VaV) a na všeobecný výzkum na VŠ (26,4 % státních rozpočtových výdajů na VaV).

Kromě přímé veřejné podpory VaV je výzkum vývoj v České republice od roku 2005 také podporován pomocí nepřímé veřejné podpory VaV, kterou mohou získat ekonomické subjekty v podnikatelském sektoru ve formě snížení daňové povinnosti (odečet až 100 % výdajů na projekty výzkumu a vývoje vynaložené v daném zdaňovacím období ze základu daně z příjmu). V tabulce 13 je uveden přehled přímé a nepřímé veřejné podpory VaV v podnikatelském sektoru mezi roky 2005 a 2008.

Tabulka 13: Přímá a nepřímá veřejná podpora VaV v podnikatelském sektoru v České republice, 2005-2007

	Přímá podpora VaV		Nepřímá podpora VaV		Celková veřejná podpora VaV v podnikatelském sektoru (přímá + nepřímá podpora)	
	počet subjektů	mil. Kč	počet subjektů	mil. Kč	počet subjektů*	mil. Kč
2005	650	3 839,5	434	860,7	1084	4 700,20
2006	683	4 225,6	553	1 052,7	1236	5 278,30
2007	786	4 501,8	592	1 219,0	1378	5 720,80
2008	799	4 411,0	618	996,5	1417	5 407,50

* některé subjekty mohou získávat přímou i nepřímou státní podporu zároveň, proto může být počet subjektů nadhodnocený

Zdroj: ČSÚ (VTR 5-01) a Ministerstvo financí ČR

V roce 2008 získalo v České republice přímou veřejnou podporu VaV 799 podniků (45 % podniků provádějících VaV) a nepřímou veřejnou podporu VaV 618 podniků (35 % podniků provádějících VaV). Počet podniků, které získaly přímou nebo nepřímou podporu VaV, v období 2005 – 2008 vzrostl o 22 % u podniků podporovaných přímo a o 31 % u podniků nepřímo podporovaných. Rostoucí trend v počtu podporovaných podniků z veřejných zdrojů byl patrný po celé sledované období.

Celková přímá a nepřímá podpora VaV z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru činila v roce 2008 v České republice 5,4 mld. Kč. Oproti roku 2007 došlo k poklesu celkové podpory VaV v podnikatelském sektoru o 0,3 mld. Kč (tj. o 5,4 % v běžných cenách). Tento pokles byl zapříčiněn jak poklesem přímé veřejné podpory VaV (pokles o 2,0 % v běžných cenách) tak poklesem nepřímé veřejné podpory VaV (pokles o 18,3 % v běžných cenách). Mezi roky 2005-2008 vzrostla celková veřejná podpora VaV v běžných cenách o 31 %.

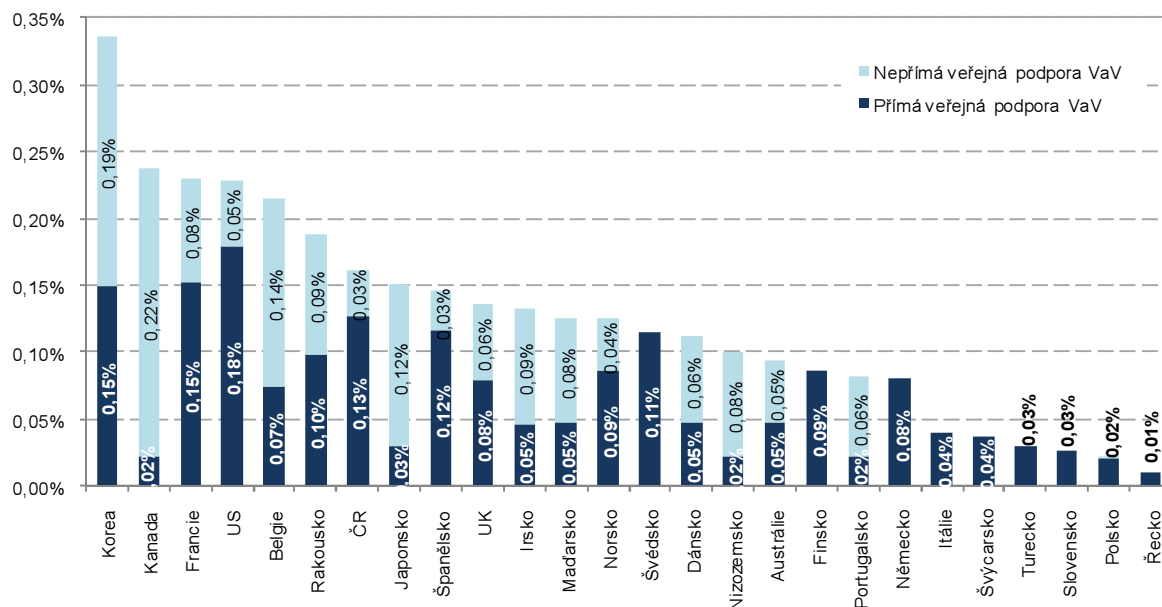
Z hlediska zastoupení přímé a nepřímé veřejné podpory VaV v podnikatelském sektoru je důležité zdůraznit, že po celé sledované období převažuje přímá veřejná podpora VaV. V roce 2008 činila

přímá veřejná podpora VaV 81,6 % celkové veřejné podpory VaV v podnikatelském sektoru (4,4 mld. Kč). Z celkových výdajů na VaV, které byly v roce 2008 v podnikatelském sektoru vynaloženy, zaujímala přímá veřejná podpora VaV 13,2 %. Největší část přímé veřejné podpory byla v roce 2008 alokována do podniků s počtem zaměstnanců 100-499 (1,1 mld. Kč), zatímco nejvyšší podíl z celkových výdajů na VaV v dané velikostní skupině zaujímala přímá veřejná podpora VaV u nejmenších podniků s počtem zaměstnanců menším než 10 (47%). Z hlediska ekonomických činností bylo nejvíce veřejných výdajů na VaV v roce 2008 užito ve zpracovatelském průmyslu (1,7 mld. Kč) a v podnikových službách (1,6 mld. Kč). V relativním zastoupení zaujímaly veřejné zdroje na VaV na celkových výdajích na VaV největší část v oblasti služeb zdravotní a sociální péče (81 %).

Nepřímá veřejná podpora VaV uplatněná pomocí odčitatelné položky na VaV činila v roce 2008 téměř 1 mld. Kč a tvořila tak 18,4 % z celkové veřejné podpory VaV. Výše nepřímé veřejné podpory VaV závisí na velikosti odčitatelné položky a na úrovni daňové sazby. V roce 2008 činila odčitatelná položka 4,8 mld. Kč a daňová sazba 21 %. Z výdajů na VaV v podnikatelském sektoru bez přímých veřejných zdrojů zaujímala nepřímá veřejná podpora VaV 3,4 %. Nejvíce nepřímé veřejné podpory VaV v podnikatelském sektoru bylo namířeno do největších podniků s počtem zaměstnanců vyšším než 1 000 (0,4 mld. Kč). Z výdajů na VaV bez přímých veřejných zdrojů tvořila nepřímá podpora na VaV největší část v nejmenších podnicích s počtem zaměstnanců menším než 10, a to 10 %. Podle ekonomické činnosti podniků byla nejvyšší odčitatelná položka na VaV uplatněna ve zpracovatelském průmyslu (3,4 mld. Kč), kde nepřímá veřejná podpora VaV činila 0,7 mld. Kč. Zatímco nepřímá podpora VaV jako podíl na výdajích na VaV bez přímých veřejných zdrojů byla nejvyšší v oblasti dopravy a skladování (62,3 %).

V mezinárodním srovnání byla v roce 2008 celková veřejná podpora VaV jako podíl na HDP v podnikatelském sektoru nejvyšší v Koreji (0,34 %), v Kanadě (0,24 %), ve Francii (0,23 %) a v USA (0,23%). Česká republika s podílem veřejné podpory na VaV na HDP na úrovni 0,16 % patřila k zemím s vyšším podílem veřejné podpory VaV v podnikatelském sektoru. Zastoupení přímé a nepřímé veřejné podpory na celkové veřejné podpoře VaV bylo v mezinárodním srovnání různorodé, ale je zřejmé, že ve většině zemí převažovala přímá veřejná podpora VaV nad nepřímou veřejnou podporou. Zatímco přímá veřejná podpora VaV jako podíl na HDP byla nejvyšší v USA (0,18 %), ve Francii (0,15 %), Koreji (0,15 %) a v České republice (0,13 %), nepřímá veřejná podpora tvořila nejvyšší podíl na HDP v Kanadě (0,22 %), Koreji (0,19 %), Belgii (0,14 %) a Japonsku (0,12 %).

Graf 25: Přímá a nepřímá podpora VaV z veřejných zdrojů jako podíl na HDP v podnikatelském sektoru, 2008 nebo poslední dostupný rok (%)

Zdroj: OECD, based on national estimates from the Working Party of National Experts in Science and Technology (NESTI) R&D tax incentives questionnaire, January 2010; and OECD, Main Science and Technology Indicators Database, December 2009

Seznam tabulek a grafů

Seznam grafů

Graf 1: Výdaje na VaV financované z veřejných zdrojů v České republice, 1998-2008.....	2
Graf 2: Meziroční reálný a nominální nárůst výdajů na VaV z veřejných zdrojů v České republice, 1998-2008	3
Graf 3: Výdaje na VaV financované z veřejných zdrojů podle sektoru provádění VaV v České republice, 1998 a 2008.....	3
Graf 4: Výdaje na VaV financované z veřejných zdrojů, 2008 nebo poslední dostupný rok (mil. EUR a % z EU27)	4
Graf 5: Výdaje na VaV z veřejných zdrojů jako podíl na HDP, 2008 nebo poslední dostupný rok (%)...5	
Graf 6: Podíl veřejných zdrojů na celkových výdajích na VaV, 2008 nebo poslední dostupný rok (%)...5	
Graf 7: Státní rozpočtové výdaje na VaV v České republice, 1998-2008	6
Graf 8: Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV podle příjemců, 2008	8
Graf 9: Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV, 2008 nebo poslední dostupný rok (mil. EUR a % z EU27)	9
Graf 10: Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV jako podíl z celkových veřejných výdajů, 2008 nebo poslední dostupný rok	9
Graf 11: Zastoupení skupin socioekonomických cílů na celkových státních výdajích na VaV, 2008 nebo poslední dostupný rok	10
Graf 12: Výdaje na VaV v podnikatelském sektoru financované z veřejných zdrojů v České republice, 1998-2008	12
Graf 13: Meziroční reálný a nominální nárůst výdajů na VaV z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru v České republice, 1998-2008	12
Graf 14: Výdaje na VaV z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru dle velikosti podniků, 2008.....	14
Graf 15: Struktura výdajů na VaV u podniků, které v roce 2008 získaly přímé veřejné zdroje na VaV, dle velikosti podniků.....	14
Graf 16: Struktura výdajů na VaV u podniků, které v roce 2008 získaly přímé veřejné zdroje na VaV, ve vybraných sekcích (podle klasifikace CZ_NACE).....	16
Graf 17: Podíl veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru na celkových veřejných zdrojích na VaV, 2008 nebo poslední dostupný rok (%)	17
Graf 18: Výdaje na VaV financované z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru, 2008 nebo poslední dostupný rok (mil. EUR a % z EU27).....	18
Graf 19: Podíl veřejných zdrojů na celkových výdajích na VaV v podnikatelském sektoru, 2008 nebo poslední dostupný rok (%).....	18
Graf 20: Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV v podnikatelském sektoru dle socioekonomických cílů (NABS 93), 2008	19
Graf 21: Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV v podnikatelském sektoru dle poskytovatelů podpory, 2008.....	20
Graf 22: Nepřímá podpora VaV z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru v České republice (mil. Kč), 2005-2008	23
Graf 23: Meziroční reálný a nominální nárůst nepřímé veřejné podpory VaV v České republice, 2006-2008	23
Graf 24: Nepřímá podpora VaV z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru dle velikosti podniků, 2008	24
Graf 25: Přímá a nepřímá podpora VaV z veřejných zdrojů jako podíl na HDP v podnikatelském sektoru, 2008 nebo poslední dostupný rok (%).....	28

Seznam tabulek

Tabulka 1: Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV v České republice podle hlavních SEO a typu podpory, 2008.....	7
Tabulka 2: Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV v České republice podle hlavních poskytovatelů, 2008	7
Tabulka 3: Podniky, které získaly přímé veřejné zdroje pro provádění VaV , 1998-2008	11
Tabulka 4: Podniky, které v roce 2008 získaly přímé veřejné zdroje k provádění VaV, podle velikosti podniků.....	13
Tabulka 5: Podniky, které v roce 2008 získaly přímou veřejnou podporu na provádění VaV, podle odvětví ekonomické činnosti (dle klasifikace CZ-NACE)	15
Tabulka 6: Výdaje na VaV z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru dle odvětví ekonomické činnosti (dle klasifikace CZ-NACE), 2008	16
Tabulka 7: Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV v podnikatelském sektoru dle hlavních socioekonomických cílů (NABS 93) a velikosti podniku (mil. Kč), 2008	20
Tabulka 8: Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV v podnikatelském sektoru dle odvětví ekonomické činnosti (mil. Kč), 2008	21
Tabulka 9: Podniky, které v roce 2008 uplatnily daňový odečet na VaV, 2005-2008.....	22
Tabulka 10: Podniky, které v roce 2008 uplatnily daňový odečet na VaV, podle velikosti podniků	24
Tabulka 11: Podniky, které v roce 2008 uplatnily daňový odečet na VaV, podle odvětví ekonomické činnosti (dle klasifikace CZ-NACE).....	25
Tabulka 12: Nepřímá podpora VaV z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru podle odvětví ekonomické činnosti (dle klasifikace CZ-NACE)	26
Tabulka 13: Přímá a nepřímá veřejná podpora VaV v podnikatelském sektoru v České republice, 2005-2007	27
Tabulka 14: Výdaje na VaV financované z veřejných zdrojů v České republice, 1998-2008	viii
Tabulka 15: Výdaje na VaV financované z veřejných zdrojů, 2000-2008 (mil. EUR).....	ix
Tabulka 16: Výdaje na VaV financované z veřejných zdrojů, 2000-2008 (mil. PPP US\$ ve stálých cenách roku 2000)	x
Tabulka 17: Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV (GBAORD) v České republice (mil. Kč).....	xi
Tabulka 18: Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV (GBAORD), 2000-2008 (mil. EUR)	xii
Tabulka 19: Podniky, které v roce 2008 získaly přímou veřejnou podporu na provádění VaV, dle odvětví ekonomické činnosti (dle klasifikace CZ-NACE), 2008.....	xiii
Tabulka 20: Výdaje na VaV z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru dle odvětví ekonomické činnosti (dle klasifikace CZ-NACE), 2008	xiv
Tabulka 21: Struktura výdajů na VaV u podniků, které v roce 2008 získaly přímé veřejné zdroje na VaV, dle odvětví ekonomické činnosti (dle klasifikace CZ-NACE)	xv
Tabulka 22: Výdaje na VaV financované z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru, 2000-2008 (mil. EUR)	xvi
Tabulka 23: Podíl veřejných zdrojů na celkových výdajích na VaV v podnikatelském sektoru, 2000-2008 (%).....	xvii
Tabulka 24: Podniky, které v roce 2008 uplatnily daňový odečet na VaV, dle odvětví ekonomické činnosti (dle klasifikace CZ-NACE).....	xviii
Tabulka 25: Nepřímá podpora VaV z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru dle odvětví ekonomické činnosti (dle klasifikace CZ-NACE)	xix

Přílohy

Seznam příloh:

Příloha 1: Metodologie šetření výzkumu a vývoje	i
Příloha 2: Metodologie statistické úlohy GBAORD.....	v
Příloha 3: Celková přímá veřejná podpora VaV v České republice.....	viii
Příloha 4: Celková přímá veřejná podpora VaV – mezinárodní srovnání	ix
Příloha 5: Údaje od poskytovatelů přímé podpory VaV v České republice.....	xi
Příloha 6: Údaje od poskytovatelů přímé podpory VaV – mezinárodní srovnání.....	xii
Příloha 7: Přímá veřejná podpora VaV v podnikatelském sektoru v České republice.....	xiii
Příloha 8: Přímá veřejná podpora VaV v podnikatelském sektoru – mezinárodní srovnání.....	xvi
Příloha 9: Nepřímá veřejná podpora VaV v podnikatelském sektoru v České republice.....	xviii

Příloha 1: Metodologie šetření výzkumu a vývoje

Český statistický úřad sleduje charakteristiky výzkumu a vývoje pomocí přímého vyčerpávajícího statistického šetření (VTR 5-01). Toto šetření se provádí v ČR od roku 1995 prostřednictvím **Ročního výkazu o výzkumu a vývoji (VTR 5-01)**, který je součástí **Programu statistických zjišťování**. Tento program je nyní každoročně stanoven a zveřejněn vyhláškou ČSÚ podle zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, v platném znění.

Šetření výzkumu a vývoje respektuje metodické principy OECD uvedené ve **Frascati manuálu** (OECD, 2002) a **Nařízení Komise Evropských společenství pro statistiku vědy a technologií č. 753/2004 ze dne 22. dubna 2004**, proto jsou charakteristiky z tohoto šetření mezinárodně srovnatelné. Hlavním úkolem šetření je získat údaje o lidských a finančních zdrojích určených k výzkumným a vývojovým činnostem (tzv. „vstupy“).

Mezi **charakteristiky** získané z tohoto šetření patří:

- Počet pracovišť VaV a počet výzkumných pracovišť (CZ-NACE 72 či OKEČ 73).
- Počet a struktura zaměstnanců VaV – podle pracovní činnosti, stupně dosaženého vzdělání a pohlaví.
V letech 2005 a 2006 výzkumní pracovníci – podle věku a státního občanství ve vládním a vysokoškolském sektoru.
- Výše a struktura výdajů na vlastní výzkum a vývoj – podle typu výdajů, zdrojů financování, druhu výzkumné a vývojové činnosti.
- Výše a struktura výdajů na vlastní výzkum a vývoj ve vybraných oblastech (informační a komunikační technologie, biotechnologie, nanotechnologie a nanomateriály).
- Struktura výsledků výzkumu, vývoje a jejich komerčního využití v daném roce (od roku 2008).

Zjišťované charakteristiky jsou **tříděny** následovně:

- podle sektoru provádění VaV (podnikatelský, vládní, vysokoškolský a soukromý neziskový sektor),
- podle šesti hlavních vědních oblastí (přírodní vědy, technické vědy, lékařské vědy, zemědělské vědy, sociální a humanitní vědy),
- podle krajského členění (CZ-NUTS 3),
- v podnikatelském sektoru podle odvětví ekonomické činnosti (klasifikace OKEČ a od roku 2008 klasifikace CZ-NACE),
- ve vládním sektoru podle druhu pracoviště (pracoviště Akademie věd ČR, resortní výzkumná pracoviště a ostatní pracoviště vládního sektoru).

Důležité definice šetření výzkumu a vývoje

Základní výzkum – teoretická nebo experimentální práce prováděná zejména za účelem získání nových vědomostí o základních principech jevů nebo pozorovatelných skutečností, která není primárně zaměřena na uplatnění nebo využití v praxi.

Aplikovaný výzkum - teoretická a experimentální práce zaměřená na získání nových poznatků a dovedností pro vývoj nových nebo podstatně zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb.

Experimentální vývoj – zahrnuje získávání, spojování, formování a používání stávajících vědeckých a technologických, obchodních a jiných příslušných poznatků a dovedností pro vývoj nových nebo podstatně zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb.

Zpravodajské jednotky - všechny právnické a fyzické osoby provádějící VaV na území ČR jako svoji hlavní nebo vedlejší činnost bez ohledu na počet jejich zaměstnanců, sektor provádění nebo ekonomickou činnost. Od roku 2001 je Ročního výkazu o výzkumu a vývoji (VTR 5-01) rozesílán všem **pracovištím VaV**, což umožňuje přesnější třídění zjišťovaných charakteristik a odpovídá i

požadavkům nutným k regionálnímu členění. Před rokem 2001 byly zpravodajskými jednotkami všechny ekonomické subjekty mající vlastní IČO bez ohledu na počet jejich pracovišť.

Databáze zpravodajských jednotek – obsahuje všechny zpravodajské jednotky zabývající se výzkumem a vývojem. Tato databáze je každoročně aktualizována na základě informací z následujících zdrojů:

- informační systém Rady pro výzkum, experimentální vývoj a inovace (Centrální evidence projektů výzkumu a vývoje),
- jiná statistická šetření ČSÚ, která obsahují otázku týkající se provádění VaV (především Roční výkaz ekonomických subjektů vybraných produkčních odvětví, dále pak Dotazník o inovacích, Roční výkaz o výdajích na ochranu životního prostředí a Čtvrtletní výkaz o dovozu a vývozu služeb),
- databáze patentů Úřadu průmyslového vlastnictví,
- databáze Czechinvestu, která obsahuje seznamy příjemců podpory na VaV ze strukturálních fondů EU,
- databáze Registru ekonomických subjektů ČSÚ, která obsahuje evidenci všech ekonomických subjektů v ČR a informace o jejich hlavní a vedlejší ekonomické činnosti.

Počet ekonomických subjektů provádějících VaV - zahrnuje všechny **právníké a fyzické osoby (mající vlastní IČO)**, které provádějí výzkum a vývoj na území ČR jako svoji hlavní nebo vedlejší ekonomickou činnost.

Počet pracovišť VaV – zahrnuje všechna pracoviště výzkumu a vývoje bez ohledu na vlastnictví IČO (jeden ekonomický subjekt může mít více pracovišť VaV).

Sektory provádění VaV – jedná se o čtyři sektory provádění výzkumu a vývoje definované ve Frascati manuálu. Tyto sektory byly vytvořeny na základě Číselníku institucionálních sektorů a subsektorů (ISEKTOR) používaného v Národních účtech a zahrnují:

- a) **Podnikatelský sektor** zahrnuje všechny podniky, organizace a instituce, jejichž hlavní činností je tržní výroba zboží nebo služeb pro prodej široké veřejnosti za ekonomicky významnou cenu. Ekonomické subjekty náležící do tohoto sektoru jsou zařazeny v některém z těchto ISEKTOR:
- ISEKTOR 11: Nefinanční podniky;
 - ISEKTOR 12: Finanční instituce;
 - ISEKTOR 141: Domácnosti - zaměstnavatelé
 - ISEKTOR 142: Domácnosti - osoby samostatně výdělečně činné.

Pozn.1: V roce 2004 byla rozšířena definice podnikatelského sektoru o ostatní osoby samostatně výdělečně činné, které byly před tímto rokem řazeny do soukromého neziskového sektoru.

Pozn.2: Přesnější informace o provádění výzkumu a vývoje v oblasti služeb podnikatelského sektoru (kromě OKEČ 73) jsou k dispozici od roku 2003. Před tímto rokem nebyl seznam subjektů provádějících VaV úplný.

- b) **Vládní sektor** zahrnuje orgány státní správy a samosprávy na všech úrovních s výjimkou veřejně řízeného vyššího odborného a vysokého školství (ISEKTOR 13: Vládní instituce). Z hlediska výzkumu a vývoje patří do vládního sektoru především jednotlivá pracoviště Akademie věd ČR, ostatní výzkumná resortní pracoviště (od 1. 1. 2007 většina těchto subjektů získala nový statut veřejné výzkumné instituce), dále pak veřejné knihovny, archivy, muzea a jiná kulturní zařízení, která provádějí VaV jako svoji vedlejší činnost.
- c) **Vysokoškolský sektor** zahrnuje všechny veřejné i soukromé univerzity, vysoké školy a další instituce pomaturitního vzdělávání (OKEČ 803: Vyšší a vysokoškolské vzdělávání či CZ-NACE 854: Postsekundární vzdělávání) bez ohledu na ISEKTOR. Tento sektor zahrnuje také

všechny výzkumné ústavy, experimentální zařízení a kliniky pracující pod přímou kontrolou nebo řízené či spojené s organizacemi vyššího vzdělávání.

Pozn.1.: Pracoviště VaV ve vysokoškolském sektoru v ČR tvoří především jednotlivé fakulty vysokých škol a od roku 2005, v souladu s metodikou OECD, i 11 fakultních nemocnic (součást ISEKTOR 11).

d) Sektor neziskových institucí sloužící domácnostem (dále jen soukromý neziskový sektor) zahrnuje soukromé instituce, včetně soukromých osob a domácností, jejichž primárním cílem není tvorba zisku, ale poskytování netržních služeb domácnostem. Jedná se např. o sdružení výzkumných organizací, spolky, svazy, společnosti, kluby, hnutí či nadace. Subjekty náležící do tohoto sektoru jsou zařazeny v některém z těchto ISEKTOR:

- ISEKTOR 14: Domácnosti bez 141 a bez 142;
- ISEKTOR 15: Neziskové instituce sloužící domácnostem.

Pozn: Do roku 2003 náležely do soukromého neziskového sektoru všechny osoby samostatně výdělečně činné. Podle nové definice podnikatelského sektoru z roku 2004 byly osoby samostatně výdělečně činné přeřazeny do podnikatelského sektoru.

Výdaje na VaV - představují veškeré výdaje (běžné a kapitálové) určené na vlastní výzkum a vývoj prováděný v rámci zpravodajské jednotky nebo sektoru ekonomiky bez ohledu na zdroj jejich financování. Výdaje vynakládané mimo zpravodajskou jednotku (externí výdaje na VaV) jsou do celkových výdajů na VaV započteny jen v případě, že přímo slouží pro podporu vlastního výzkumu a vývoje (např. nákup dodávek pro VaV).

Pozn: V analytické části udávaný průměrný reálný roční nárůst výdajů na VaV mezi dvěma roky je vypočten jako geometrický průměr z velikosti výdajů na VaV v daných letech ve stálých cenách roku 2000.

Běžné výdaje na výzkum a vývoj zahrnují:

- celkový objem mezd zaměstnanců VaV v evidenčním počtu, jejichž výše odpovídá podílům pracovní doby věnované VaV činností, včetně pojistného na zdravotní a sociální pojištění placeného zaměstnavatelem za zaměstnance,
- odměny za práce podle dohod o provedení práce a o pracovní činnosti ve VaV konané mimo pracovní poměr,
- ostatní neinvestiční výdaje - materiál, zásoby a vybavení na podporu VaV, dále pak administrativní a jiné režijní náklady, mzdové náklady osob nezahrnutých v údajích o personálním obsazení VaV (např. zaměstnanci bezpečnostní služby, údržby apod.) a všechny další výdaje za nepřímé služby spojené s VaV (pronajaté či koupené).

Investiční výdaje na výzkum a vývoj zahrnují:

- investice do pozemků, budov, hal a staveb – výdaje na pozemky a postavené nebo koupené budovy získané pro potřebu VaV (např. pokusné laboratoře), výdaje na technické zhodnocení budov apod.,
- investice do ostatního dlouhodobého hmotného majetku – výdaje na technické a jiné vybavení nezbytné pro vykonávání VaV (stroje, přístroje, zařízení včetně jejich nainstalovaného programového vybavení, počítače, dopravní prostředky apod.),
- investice do dlouhodobého nehmotného majetku – výdaje na nehmotné výsledky výzkumné a vývojové činnosti, software, výrobně technické poznatky (know-how), licence, předměty průmyslových práv a jiné výsledky duševní tvořivé činnosti bez ohledu, zda jsou nebo nejsou předmětem ocenitelných práv nabývaných i poskytovaných.

Pozn.1. Přitom platí, že veškeré odpisy budov, strojního (technického) zařízení a vybavení jsou ze statistického sledování výdajů na VaV vyloučeny.

Pozn.2. Výdaje na výzkum a vývoj v jednotlivých sektorech provádění VaV tvoří sumu všech výdajů spotřebovaných na vlastní výzkum a vývoj jednotlivých subjektů provádějících VaV v daném sektoru.

Sektory financující VaV (sektory, které poskytují finanční prostředky na VaV) zahrnují:

- podnikatelský sektor (soukromé podnikatelské zdroje firem, finančních institucí, zaměstnavatelů a veřejně prospěšných institucí)
- vládní sektor bez vysokých škol (veřejné zdroje ČR pocházející ze státního rozpočtu nebo rozpočtu krajů ČR)
- zahraničí (dále členěno na podnikatelské zdroje, zdroje z fondů Evropské unie, zdroje z dotací či grantů Evropské komise, zdroje z jiných mezinárodních organizací)
- vysokoškolský sektor (zahrnuje vlastní příjmy vysokých a vyšších odborných škol)
- soukromý neziskový sektor (ostatní národní zdroje, které tvoří vlastní příjmy těchto sektorů)

Pozn.: Podnikatelské a vládní zdroje, v některých zemích i zahraniční zdroje, jsou rozhodující ve financování VaV. Ostatní národní zdroje jsou v kontextu celkových výdajů na VaV ve většině zemí zanedbatelné.

Sektory provádění jsou stejné jako v případě sektorů financování, ale bez sektoru zahraničí

*Pozn: **Podvojně sledování** výdajů na výzkum a vývoj podle sektorů financování a sektorů provádění umožňuje zjišťovat toky finančních prostředků mezi sektory a hodnotit tak stav vzájemných interakcí (jejich otevřenost či uzavřenost).*

Struktura výdajů na výzkum a vývoj podle funkčního hlediska je založena na charakteristikách samotných aktivit VaV a je používána při hodnocení zaměření politiky VaV.

Výdaje na VaV jsou z tohoto hlediska členěny:

- podle typu VaV činností – základní výzkum, aplikovaný výzkum, experimentální vývoj,
- podle vědních oblastí – přírodní, technické, zemědělské, lékařské, sociální a humanitní vědy
- podle vybraných VaV oblastí – informační a komunikační technologie, biotechnologie, nanotechnologie a nanomateriály,
- v podnikatelském sektoru podle odvětví a v odvětví OKEČ 73 (CZ-NACE 72) podle kódu produkce,
- ve vládním sektoru podle druhu pracoviště VaV - pracoviště Akademie věd ČR, resortní výzkumná pracoviště, ostatní pracoviště vládního sektoru.

Příloha 2: Metodologie statistické úlohy GBAORD

Statistika státních rozpočtových výdajů a dotací na výzkum a vývoj (ang. název: Government Budget Appropriations or Outlays for R&D by Socio-economic Objectives) poskytuje údaje o státní podpoře výzkumu a vývoje v členění podle tzv. socioekonomických směrů (cílů).

Hlavním úkolem této statistiky je **identifikovat stěžejní oblasti výzkumu a vývoje**, do kterých je státní podpora výzkumu a vývoje směřována. Statistika GBAORD je v rámci Evropské unie organizována jako povinné zjišťování na základě legislativního aktu **Nařízení komise (ES) č. 753/2004 ze dne 22. dubna 2004**, kterým se provádí rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č.1608/2003/ES upravující statistiku oblasti vědy a technologií. Statistická úloha GBAORD také plně respektuje metodiku uvedenou ve Frascati manuálu (OECD, 2002). V České republice byla poprvé zavedena v roce 2002 v rámci harmonizace české statistiky se statistikou ve státech EU. Tato úloha je v České republice dále upravena **zákonem 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací** a **Nařízením vlády č. 397/2009 Sb., o informačním systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací**. Český statistický úřad při sestavování statistiky GBAORD spolupracuje s Radou pro výzkum, vývoj a inovace a s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Údaje pocházející ze statistiky GBAORD představují **všechny finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na podporu VaV**. Veřejnými rozpočty jsou v těchto statistikách míněny rozpočty státní správy. Při sestavování statistik GBAORD se vychází z výdajů schválených v zákoně o státním rozpočtu pro dané fiskální období (předběžné údaje) a výdajů závěrečného státního účtu pro oblast VaV (konečné údaje). Údaje GBAORD monitorují výši veřejných výdajů na VaV z pohledu poskytovatelů této podpory (reprezentovaných administrativou státu). Analýza státních rozpočtových výdajů na VaV spočívá v identifikaci všech částek z veřejných rozpočtů a v následném přiřazení kódů socioekonomických cílů k nim. Zdrojem dat pro částky z veřejných rozpočtů jsou především čtyři databázové soubory spravované Radou pro výzkum, vývoj a inovace:

- CEP – Centrální evidence projektů výzkumu a vývoje,
- CEZ – Centrální evidence výzkumných záměrů,
- RIV - Registr informací o výsledcích státem podporovaného VaV,
- VES - Evidence veřejných soutěží ve výzkumu a vývoji).

Doplňující informace, které se týkají všeobecného výzkumu na vysokých školách a podpory mezinárodních výzkumných programů a institucí, jsou získávány od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. U dat o všeobecném výzkumu na vysokých školách chybí jejich třídění z hlediska vědních oblastí, proto ČSÚ následně obesílá jednotlivé vysoké školy s krátkým dotazníkem určeným k získání této informace.

Pozn: V České republice nejsou všeobecné univerzitní fondy jako takové definovány, ale pro účely statistiky GBAORD jsou tyto fondy vymezeny jako všeobecný výzkum na vysokých školách (SEO 10), který zahrnuje všechny státní rozpočtové prostředky poskytnuté Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy vysokým školám na podporu VaV.

Údaje získané ze statistiky GBAORD se mohou nepatrně lišit od údajů získaných ze statistického šetření VTR 5-01 následujícími důvody:

- odlišné zpravodajské jednotky- VTR z pohledu příjemců podpory x GBAORD z pohledu poskytovatelů podpory
- údaje z GBAORD obsahují částky ze státního rozpočtu alokované do VaV bez ohledu na to, zda je příjemcem jednotka působící v ČR nebo instituce v zahraničí x údaje z VTR jsou pouze za subjekty působící na území ČR
- údaje z GBAORD nezahrnují veřejnou podporu VaV z rozpočtu krajů

Důležité definice statistické úlohy GBAORD

Státní rozpočtové výdaje na VaV - zahrnují běžné i kapitálové výdaje užití ve všech sektorech provádění VaV (podnikatelský, vládní, vysokoškolský a soukromý neziskový sektor) i finanční prostředky plynoucí do zahraničí. Z veřejných prostředků na VaV je vyloučena podpora VaV realizovaná pomocí návratných půjček.

Poskytovatelé veřejné podpory VaV – jsou organizační složky státu nebo územní samosprávné celky (především GA ČR, MPO, MŠMT, MV, MK, AV ČR).

Příjemci veřejné podpory VaV – všechny právnické a fyzické osoby, organizační složky státu a ministerstev, které získaly veřejnou podporu na své výzkumné a vývojové činnosti.

Druhy veřejné podpory VaV:

- a) Institucionální podpora – tato podpora je poskytována především na následující:
 - dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumných organizací na základě hodnocení jejich dosažených výsledků,
 - mezinárodní spolupráci České republiky ve VaV realizovaná na základě mezinárodních smluv,
 - operační programy ve výzkumu, vývoji a inovacích,
 - zabezpečení veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích.
- b) Účelová podpora – tato podpora je poskytována především na podporu řešení jednotlivých konkrétních projektů, přesněji na:
 - grantové projekty,
 - programové projekty,
 - specifický vysokoškolský výzkum.

Socioekonomické směry (cíle) – tyto směry jsou definovány podle klasifikace NABS: Nomenklatura pro analýzu a srovnání vědeckých programů a rozpočtů (rev. 1992, Eurostat 1994), která prošla v roce 2007 revizí. Od roku 2008 se používají dvě verze klasifikace NABS: podrobnější NABS rev. 1992 a stručnější NABS rev. 2007. Pro klasifikaci NABS v revizi 1992 se používá zkrácené označení NABS 1993.

Hlavní socioekonomické směry (cíle) **NABS 1993** jsou následující:

- SEO01 – Průzkum a využití zdrojů Země
- SEO02 – Infrastruktura a územní plánování
- SEO03 – Ochrana životního prostředí
- SEO04 – Ochrana a zlepšování lidského zdraví
- SEO05 – Výroba, distribuce a racionální využití energie
- SEO06 – Zemědělská výroba a technologie
- SEO07 – Průmyslová výroba a technologie
- SEO08 – Společenské struktury a vztahy
- SEO09 – Průzkum a využití kosmu
- SEO10 – Všeobecný výzkum na vysokých školách
- SEO11 – Neorientovaný výzkum
- SEO12 – Ostatní civilní výzkum
- SEO13 – Obrana

Hlavní socioekonomické směry (cíle) **NABS 2007** jsou následující:

- SEO01 – Průzkum a využití Země
- SEO02 – Životní prostředí
- SEO03 – Průzkum a využití kosmu
- SEO04 – Doprava, telekomunikace a ostatní infrastruktura
- SEO05 – Energie
- SEO06 – Průmyslová výroba a technologie
- SEO07 – Zdraví

SEO08 – Zemědělství

SEO09 – Vzdělání

SEO10 – Kultura, rekreace, náboženství a media

SEO11 – Politické a sociální systémy, struktury a procesy

SEO12 – Všeobecný rozvoj znalostí: VaV financovaný z všeobecných univerzitních fondů (VUF)

SEO13 – Všeobecný rozvoj znalostí: VaV financovaný z ostatních zdrojů

SEO14 – Obrana

Příloha 3: Celková přímá veřejná podpora VaV v České republice

Tabulka 14: Výdaje na VaV financované z veřejných zdrojů v České republice, 1998-2008

	mil. Kč - běžné ceny										
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Celkem	6 296	7 045	11 789	12 351	12 433	13 488	14 695	17 248	19 445	22 362	22 342
podle sektoru provádění VaV											
Podnikatelský celkem	1 208	2 102	2 341	2 082	2 182	2 359	3 266	3 840	4 226	4 502	4 411
Domácí ekonomické subjekty											
Veřejné	560	1 000	1 066	776	819	767	767	741	820	942	1 048
Soukromé	637	1 075	1 178	1 175	1 236	1 439	2 239	2 715	2 995	2 990	2 494
Zahraniční afilace	11	27	97	131	126	153	261	383	411	570	868
Vládní celkem	5 265	5 211	5 855	5 980	5 855	6 471	6 559	6 909	7 886	9 312	9 513
Pracoviště Akademie věd ČR	2 313	2 868	3 382	3 617	3 538	4 163	4 361	4 731	5 443	7 021	7 110
Resortní výzkumná pracoviště	1 088	846	983	1 077	1 097	1 408	1 418	1 515	1 667	1 418	1 562
Ostatní pracoviště	1 864	1 496	1 490	1 286	1 219	900	780	664	776	873	841
Vysokoškolský	1 933	2 709	3 534	4 184	4 331	4 571	4 761	6 341	7 166	8 387	8 256
Soukromý neziskový	17	56	58	105	66	88	109	159	168	161	162
podle vědních oblastí											
Přírodní vědy	2 956	3 608	4 672	4 536	4 579	4 847	5 366	5 736	6 899	8 392	8 546
Technické vědy	3 202	3 659	3 937	4 022	4 067	4 164	4 657	5 596	6 170	6 955	6 795
Lékařské vědy	870	1 053	1 243	1 373	1 322	1 640	1 646	2 210	2 355	2 744	2 527
Zemědělské vědy	679	800	875	992	1 069	1 194	1 360	1 405	1 494	1 584	1 544
Sociální a humanitní vědy	716	957	1 060	1 428	1 395	1 643	1 665	2 302	2 528	2 686	2 931
podle krajů ČR											
Praha	5 772	6 572	7 614	7 168	6 894	7 590	8 142	9 258	10 674	12 581	12 570
Středočeský	404	602	741	624	800	967	1 075	1 104	1 223	1 224	1 307
Jihočeský	224	275	346	426	431	482	570	643	716	879	992
Plzeňský	106	206	252	317	442	228	237	409	493	546	569
Karlovarský	2	4	5	12	15	13	9	7	7	11	38
Ústecký	32	59	80	171	87	121	148	164	208	231	228
Liberecký	52	110	136	130	172	194	217	266	328	355	338
Královéhradecký	117	156	196	219	255	256	530	599	406	536	403
Pardubický	115	130	163	241	157	235	305	410	444	457	446
Vysočina	40	62	100	72	89	100	142	161	135	149	140
Jihomoravský	994	1 256	1 422	1 987	2 015	2 157	2 185	2 644	3 035	3 207	3 279
Olomoucký	153	170	241	296	309	343	364	537	561	720	678
Zlínský	118	69	79	231	258	211	172	290	374	449	452
Moravskoslezský	295	382	413	456	511	592	598	756	840	1 017	903

Zdroj: VTR 5-01

Příloha 4: Celková přímá veřejná podpora VaV – mezinárodní srovnání

Tabulka 15: Výdaje na VaV financované z veřejných zdrojů, 2000-2008 (mil. EUR)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Belgie	1 138	1 182	1 206	1 219	1 490	1 369	1 327	1 408	.
Bulharsko	49	47	57	59	65	68	75	79	.
ČR	331	363	404	424	478	579	686	805	896
Dánsko	.	1 207	.	1 315	.	1 405	:	1 506	1 605
Estonsko	22	25	30	32	37	45	67	79	104
Finsko	1 160	1 179	1 262	1 287	1 447	1 404	1 447	1 501	1 500
Francie	11 967	12 143	13 226	13 487	14 459	13 996	14 597	14 833	15 541
Irsko	276	328	395	488	604	650	:	783	.
Itálie	7 905	7 906	8 071	.
Kypr	16	18	21	25	30
Litva	45	51	65	71	86	99	102	111	143
Lotyšsko	16	19	18	18	15	33	43	63	67
Lucembursko	28	.	.	48	.	78	:	108	.
Maďarsko	201	294	413	402	378	414	403	434	443
Malta	.	.	7
Německo	15 893	16 352	16 884	16 996	16 985	15 821	16 266	17 036	.
Nizozemsko	2 606	2 892	2 972	3 035	.	:	:	:	3 035
Polsko	796	857	726	650	733	800	869	1 034	1 312
Portugalsko	600	633	623	613	677	663	771	879	.
Rakousko	1 531	1 681	1 574	1 737	1 757	2 160	2 038	2 218	2 797
Rumunsko	61	76	89	97	119	175	285	439	568
Řecko	.	397	.	454	.	540	:	:	.
Slovensko	61	62	65	86	100	111	120	136	160
Slovinsko	119	127	128	123	115	154	166	178	193
Velká Británie (UK)	8 788	8 487	8 832	9 129	11 572	10 377	10 847	11 210	10 086
Španělsko	2 210	2 483	2 812	3 291	4 097	4 384	5 020	5 825	.
Švédsko	.	2 335	.	2 579	.	2 594	:	2 653	.
EU27	58 418	60 590	63 770	65 815	68 789	69 269	72 111	75 648	79 506
Austrálie	2 984	.	3 131	.	197
Island	.	89	.	110	.	147	158	156	106
Japonsko	30 129	26 629	23 972	21 182	29 185	20 418	19 146	17 211	.
Kanada	4 412	4 884	5 023	4 922	6 656
Korea	3 177	3 482	3 741	3 378	3 829	4 367	5 264	6 097	.
Norsko	.	1 209	.	1 430	.	1 627	:	2 093	.
Spojené Státy (US)	74 842	85 159	88 519	78 482	88 061	78 396	80 885	74 614	.
Švýcarsko	1 589	.	.	.	2 125	:	:	:	1 927
Turecko	703	563	647	739	1 006
Čína	.	.	.	4 919	5 085	6 331	7 414	8 769	.
Rusko	1 616	2 303	2 656	2 920	3 340	4 063	5 173	6 636	7 660

Zdroj: OECD MSTI 2009-2, Eurostat a dopočty ČSÚ

Tabulka 16: Výdaje na VaV financované z veřejných zdrojů, 2000-2008 (mil. PPP US\$ ve stálých cenách roku 2000)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Belgie	1 276	1 298	1 298	1 287	1 363	1 382	1 311	1 360	.
Bulharsko	179	162	187	195	205	207	212	.	.
ČR	828	828	810	871	908	1 068	1 191	1 325	1 300
Dánsko	.	1 042	.	1 089	.	1 108	.	1 140	1 175
Estonsko	48	54	61	64	70	83	116	125	.
Finsko	1 164	1 149	1 215	1 244	1 329	1 343	1 365	1 372	.
Francie	12 726	12 662	13 473	13 483	13 601	13 498	13 751	13 633	13 936
Irsko	286	323	372	447	514	569	.	655	.
Itálie	8 414	8 262	8 237	.
Kypr	22	24	27	31	37	44	49	.	.
Litva	35	42	40	42	34	75	88	127	.
Lotyšsko	110	123	151	169	200	215	210	211	.
Lucembursko	30	.	.	47	.	72	.	89	.
Maďarsko	483	634	783	759	664	710	709	685	.
Malta	.	.	12	.	.	.	19	2	.
Německo	16 416	16 686	16 990	16 901	16 526	15 481	15 835	16 275	.
Nizozemsko	2 916	3 078	3 047	3 045
Polsko	1 731	1 650	1 436	1 460	1 560	1 538	1 595	1 772	2 027
Portugalsko	857	871	825	787	800	810	917	1 015	.
Rakousko	1 698	1 831	1 692	1 844	1 786	2 209	2 050	2 186	2 703
Rumunsko	191	226	260	275	306	370	530	680	853
Řecko	.	567	.	603	.	678	.	.	.
Slovensko	164	160	161	196	206	217	220	223	236
Slovinsko	193	199	194	182	167	222	236	242	253
Velká Británie (UK)	8 411	8 115	8 282	9 142	9 410	9 800	9 951	10 040	10 272
Španělsko	3 006	3 242	3 521	3 955	4 239	4 857	5 342	6 002	.
Švédsko	.	2 310	.	2 427	.	2 457	.	2 390	.
EU27	64 625	66 107	67 864	69 613	70 083	70 359	72 108	74 067	.
Austrálie	3 609	.	3 913	.	4 305	.	4 903	.	.
Island	.	84	.	98	.	112	123	115	115
Japonsko	19 340	19 307	18 950	19 062	19 445	19 289	19 467	19 470	.
Kanada	4 882	5 413	5 898	5 962	6 164	6 406	6 307	6 535	6 382
Korea	4 427	5 170	5 477	5 472	5 993	6 449	7 327	8 832	.
Norsko	.	1 029	.	1 159	.	1 269	.	1 531	.
Spojené Státy (US)	69 202	74 030	77 658	81 980	84 808	86 468	87 305	88 120	87 930
Švýcarsko	1 335	.	.	.	1 560
Turecko	1 427	1 433	1 567	1 709	2 003	2 179	2 218	2 797	.
Čína	8 977	.	.	12 999	13 850	15 977	17 351	21 441	.
Rusko	5 745	7 066	8 001	9 009	8 802	8 880	9 458	10 940	11 024

Zdroj: OECD MSTI 2009-2, Eurostat a dopočty ČSÚ

Příloha 5: Údaje od poskytovatelů přímé podpory VaV v České republice

Tabulka 17: Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV (GBAORD) v České republice (mil. Kč)

	Průzkum a využití zdrojů Země	Infrastruktura a územní plánování	Ochrana životního prostředí	Ochrana a zlepšování lidského zdraví	Výroba, distribuce a racionální využití energie	Zemědělská výroba a technologie	Průmyslová výroba a technologie	Společenské struktury a vztahy	Průzkum a využití vesmíru	Všeobecný výzkum na vysokých školách	Neorientovaný výzkum	Ostatní civilní výzkum	Obrana	Celkem
Celkem	420	757	538	1 109	582	1 010	2 353	432	125	5 401	6 126	1 180	457	20 490
Institucionální	320	326	80	230	53	515	243	160	80	4 144	3 695	1 063	91	10 999
Účelová	99	431	458	879	529	495	2 110	272	46	1 257	2 431	117	366	9 491
Institucionální podpora VaV podle příjemců														
Vysoké školy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 144	0	0	23	4 167
Veřejné výzkumné instituce	236	63	80	13	0	416	67	114	80	0	3 641	0	0	4 709
Právnícké osoby	0	0	0	0	53	86	176	0	0	0	0	0	0	315
Fyzické osoby	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostatní (včetně konsorcií)	84	263	0	217	0	13	0	46	0	0	54	1 063	68	1 808
Účelová podpora VaV podle příjemců														
Vysoké školy	23	136	78	178	45	96	119	85	5	1 257	738	9	1	2 771
Veřejné výzkumné instituce	52	66	206	213	22	256	72	65	31	0	1 561	8	0	2 551
Právnícké osoby	0	207	97	98	451	118	1 884	24	4	1	48	13	345	3 289
Fyzické osoby	1	4	6	0	9	4	11	9	0	0	3	0	0	47
Ostatní (včetně konsorcií)	24	18	71	391	2	21	25	89	5	0	82	87	19	833
Celková podpora podle krajů ČR														
Praha	312	555	318	818	69	568	578	341	23	2 336	4 457	62	120	10 557
Středočeský	10	11	78	50	326	70	174	7	101	0	540	2	12	1 381
Jihočeský	29	10	48	2	1	32	39	5	0	129	336	3	0	634
Plzeňský	0	0	1	6	16	0	83	4	0	137	24	2	0	274
Karlovarský	0	0	0	2	0	0	2	0	0	0	1	0	0	4
Ústecký	0	3	13	3	0	13	102	4	0	0	19	1	0	158
Liberecký	0	7	9	0	0	0	80	2	0	92	15	2	0	207
Královéhradecký	0	5	4	51	13	23	85	2	0	0	3	0	2	188
Pardubický	0	14	11	2	11	4	181	2	0	89	24	1	28	367
Vysočina	0	0	0	0	5	18	84	0	0	0	0	0	0	108
Jihomoravský	4	136	32	129	76	190	432	42	2	1 054	576	5	35	2 713
Olomoucký	1	4	2	37	9	57	69	9	0	321	59	1	217	786
Zlínský	0	4	0	3	2	27	228	1	0	59	7	0	8	338
Moravsko-slezský	64	8	21	7	56	7	215	10	0	140	45	2	12	586
Nespecifikováno	0	0	0	0	0	0	1	3	0	1 044	19	1 099	23	2 189

Zdroj: ČSÚ 2009 podle zdrojů Informačního systému VaV (RVV)

Příloha 6: Údaje od poskytovatelů přímé podpory VaV – mezinárodní srovnání

Tabulka 18: Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV (GBAORD), 2000-2008 (mil. EUR)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Belgie	1 423	1 515	1 606	1 683	1 713	1 788	1 946	2 025	2 373
Bulharsko	58	50	61	61	66	68	75	80	109
ČR	.	.	396	422	444	552	646	737	821
Dánsko	1 321	1 340	1 348	1 385	1 406	1 482	1 584	1 801	1 988
Estonsko	20	21	30	32	36	45	67	78	107
Finsko	1 296	1 352	1 389	1 453	1 535	1 614	1 694	1 740	1 814
Francie	13 842	14 839	15 498	15 804	15 906	16 698	14 602	14 108	14 642
Irsko	319	378	430	518	636	744	790	934	946
Itálie	7 657	8 448	9 577	9 099	9 939	9 942
Kypr	39	44	48	67	70
Litva	36	39	66	74	78	96	85
Lotyšsko	16	19	18	21	20	25	43	63	67
Lucembursko	28	38	48	61	72	95	98	124	167
Maďarsko	367	329	391	453
Malta	8	9	11	11	11
Německo	16 253	16 460	16 737	17 101	16 943	17 221	17 608	18 701	19 692
Nizozemsko	3 226	3 380	3 430	3 524	3 595	3 547	3 829	3 943	4 146
Polsko	707	821	639	719	858	980	1 099
Portugalsko	713	778	901	847	916	1 082	1 116	1 272	1 701
Rakousko	1 287	1 409	1 467	1 452	1 538	1 620	1 698	1 770	1 987
Rumunsko	57	72	69	84	104	174	324	463	557
Řecko	420	416	407	456	555	635	685	673	..
Slovensko	112	114	116	121	136	138	149	130	185
Slovinsko	79	79	82	88	102	108	120	116	179
Velká Británie (UK)	10 810	10 893	12 848	12 158	12 270	12 307	12 942	13 430	11 717
Španělsko	3 799	4 513	5 371	5 742	6 695	7 634	9 799	11 320	10 870
Švédsko	1 873	2 068	.	2 548	2 526	2 561	2 676	2 671	2 662
EU27	66 491	69 674	74 457	75 625	77 654	80 956	82 952	87 728	89 773
Austrálie	2 354	2 452	2 508	2 843	2 657	3 127	3 325	3 350	3 244
Island	88	83	96	105	94	115	114	123	91
Japonsko	33 018	31 915	30 022	27 467	26 840	26 145	24 478	21 775	23 423
Kanada	4 111	4 702	4 612	4 575	4 703	5 452	5 841	6 230	.
Korea	3 593	3 884	4 388	4 140	4 288	5 290	6 031	6 394	5 819
Norsko	1 190	1 313	1 544	1 535	1 571	1 727	1 950	2 168	2 250
Spojené Státy (US)	90 529	102 172	108 986	101 544	101 512	105 505	108 330	103 532	96 827
Švýcarsko	1 733	.	2 018	.	2 189	.	2 232	.	.
Rusko	1 315	1 881	2 238	2 729	3 003	2 186	2 854	3 790	4 223

Zdroj: OECD MSTI 2009-2, Eurostat a dopočty ČSÚ

Příloha 7: Přímá veřejná podpora VaV v podnikatelském sektoru v České republice

Tabulka 19: Podniky, které v roce 2008 získaly přímou veřejnou podporu na provádění VaV, dle odvětví ekonomické činnosti (dle klasifikace CZ-NACE), 2008

kód NACE	Název odvětví (upravený)	Počet	Podíl na celkovém počtu podniků provádějících VaV v daném odvětví	Podíl na celkovém počtu podniků zapsaných v RES (bez domácností) v daném odvětví
01-03	ZEMĚDĚLSTVÍ, LESNICTVÍ A RYBÁŘSTVÍ	16	94,1%	0,15%
05-09	TĚŽBA A DOBÝVÁNÍ	6	60,0%	1,69%
10-33	ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL	349	35,0%	0,82%
10-12	Potravinářský, nápojový a tabákový průmysl	13	22,4%	0,31%
13-15	Textilní, oděvní, kožedělní a obuvnický průmysl	11	26,2%	0,33%
16-18	Dřevozpracující a papírenský průmysl	4	57,1%	0,06%
19-21	Petrochemický, chemický a farmaceutický průmysl	50	47,2%	5,72%
22	Gumárenský a plastový průmysl	11	24,4%	0,50%
23	Průmysl skla, keramiky, porcelánu a stavebních hmot	18	36,7%	0,92%
24-25	Výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků	49	39,5%	0,45%
26	Výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení	31	35,6%	2,27%
27	Výroba elektrických zařízení	26	27,7%	1,04%
28 + 33	Strojírenský průmysl	84	35,7%	1,88%
29-30	Automobilový průmysl a výroba ost. dopr. prostředků a zařízení	33	33,0%	3,93%
31-32	Výroba nábytku a ostatní zprac. prům.	19	37,3%	0,62%
35-39	VÝROBA A ROZVOD VODY, ELEKTRINY, PLYNU, TEPLA A ČINNOSTI SOUVISEJÍCÍ S ODPADY	17	73,9%	0,57%
35-36	Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	4	44,4%	0,42%
37-39	Ostatní činnosti související s odpady	13	92,9%	0,63%
41-43	STAVEBNICTVÍ	25	67,6%	0,05%
45-47 + 55-56	OBCHOD, UBYTOVÁNÍ A STRAVOVÁNÍ	58	54,2%	0,03%
49-53	DOPRAVA A SKLADOVÁNÍ	1	33,3%	0,01%
58-63	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ ČINNOSTI	78	38,4%	0,75%
58-60	Činnosti v oblasti vydavatelství, filmu, videozáznamů a televizních programů	9	32,1%	0,25%
61	Telekomunikační činnosti	3	60,0%	0,63%
62-63	Činnosti v oblasti informačních technologií a informační činnosti	66	38,8%	1,04%
64-66	PENĚŽNICTVÍ A POJIŠŤOVNICTVÍ	1	6,3%	0,05%
68-82	PODNIKOVÉ SLUŽBY	210	68,9%	0,18%
71	Architektonické a inženýrské činnosti; technické zkoušky a analýzy	77	72,0%	0,84%
72	Výzkum a vývoj	79	59,4%	19,22%
68-82 (bez 71, 72)	Ostatní podnikové služby	54	83,1%	0,05%
86-88	ZDRAVOTNÍ A SOCIÁLNÍ PÉČE	27	90,0%	1,16%
84-99 (bez 86-88)	VEŘEJNÉ, SOCIÁLNÍ A OSTATNÍ SLUŽBY	11	68,8%	0,10%
01-99	CELKEM	799	45,3%	0,19%

Zdroj: ČSÚ (VTR 5-01)

Tabulka 20: Výdaje na VaV z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru dle odvětví ekonomické činnosti (dle klasifikace CZ-NACE), 2008

kód NACE	Název odvětví (upravený)	Veřejné výdaje na VaV (mil. Kč)	Podíl z celkových výdajů na VaV v podnik. sektoru v daném odvětví
01-03	ZEMĚDĚLSTVÍ, LESNICTVÍ A RYBÁŘSTVÍ	51,7	52,0%
05-09	TĚŽBA A DOBÝVÁNÍ	4,9	6,0%
10-33	ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL	1 678,2	8,1%
10-12	Potravinářský, nápojový a tabákový průmysl	22,8	7,2%
13-15	Textilní, oděvní, kožedělní a obuvnický průmysl	12,1	5,8%
16-18	Dřevozpracující a papírenský průmysl	5,6	31,7%
19-21	Petrochemický, chemický a farmaceutický průmysl	133,0	7,3%
22	Gumárenský a plastový průmysl	34,0	5,2%
23	Průmysl skla, keramiky, porcelánu a stavebních hmot	30,3	6,2%
24-25	Výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků	150,3	16,1%
26	Výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení	128,6	8,0%
27	Výroba elektrických zařízení	84,3	9,4%
28 + 33	Strojírenský průmysl	746,6	19,5%
29-30	Automobilový průmysl a výroba ost. dopr. prostředků a zařízení	261,1	2,7%
31-32	Výroba nábytku a ostatní zprac. prům.	69,5	23,1%
35-39	VÝROBA A ROZVOD VODY, ELEKTRINY, PLYNU, TEPLA A ČINNOSTI SOUVISEJÍCÍ S ODPADY	56,7	43,0%
35-36	Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	7,8	11,4%
37-39	Ostatní činnosti související s odpady	49,0	77,2%
41-43	STAVEBNICTVÍ	47,7	13,9%
45-47+ 55-56	OBCHOD, UBYTOVÁNÍ A STRAVOVÁNÍ	126,9	14,9%
49-53	DOPRAVA A SKLADOVÁNÍ	1,7	33,9%
58-63	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ ČINNOSTI	447,5	11,7%
58-60	Činnosti v oblasti vydavatelství, filmu, videozáznamů a televizních programů	27,1	9,8%
61	Telekomunikační činnosti	11,2	2,6%
62-63	Činnosti v oblasti informačních technologií a informační činnosti	409,2	13,2%
64-66	PENĚŽNICTVÍ A POJIŠTOVNICTVÍ	0,3	0,0%
68-82	PODNIKOVÉ SLUŽBY	1 637,7	28,0%
71	Architektonické a inženýrské činnosti; technické zkoušky a analýzy	319,7	28,5%
72	Výzkum a vývoj	1 212,9	26,8%
68-82 (bez 71, 72)	Ostatní podnikové služby	105,1	51,4%
86-88	ZDRAVOTNÍ A SOCIÁLNÍ PÉČE	330,0	80,6%
84-99 (bez 86-88)	VEŘEJNÉ, SOCIÁLNÍ A OSTATNÍ SLUŽBY	27,6	19,4%
01-99	CELKEM	4 411,0	13,2%

Zdroj: ČSÚ (VTR 5-01)

Tabulka 21: Struktura výdajů na VaV u podniků, které v roce 2008 získaly přímé veřejné zdroje na VaV, dle odvětví ekonomické činnosti (dle klasifikace CZ-NACE)

kód NACE	Název odvětví (upravený)	Veřejné zdroje	Podnikatelské zdroje	Zahraniční zdroje
01-03	ZEMĚDĚLSTVÍ, LESNICTVÍ A RYBÁŘSTVÍ	57,0%	43,0%	0,0%
05-09	TĚŽBA A DOBÝVÁNÍ	6,8%	93,2%	0,0%
10-33	ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL	19,3%	78,5%	2,2%
10-12	Potravinářský, nápojový a tabákový průmysl	35,5%	63,4%	1,2%
13-15	Textilní, oděvní, kožedělní a obuvnický průmysl	20,5%	79,5%	0,0%
16-18	Dřevozpracující a papírenský průmysl	42,0%	58,0%	0,0%
19-21	Petrochemický, chemický a farmaceutický průmysl	11,4%	88,0%	0,6%
22	Gumárenský a plastový průmysl	13,2%	86,2%	0,6%
23	Průmysl skla, keramiky, porcelánu a stavebních hmot	30,9%	69,0%	0,1%
24-25	Výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků	26,0%	70,8%	3,2%
26	Výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení	20,3%	74,9%	4,8%
27	Výroba elektrických zařízení	22,9%	69,0%	7,8%
28 + 33	Strojírenský průmysl	23,7%	73,0%	3,3%
29-30	Automobilový průmysl a výroba ost. dopr. prostředků a zařízení	12,4%	87,4%	0,2%
31-32	Výroba nábytku a ostatní zprac. prům.	32,0%	68,0%	0,0%
35-39	VÝROBA A ROZVOD VODY, ELEKTŘINY, PLYNU, TEPLA A ČINNOSTI SOUVISEJÍCÍ S ODPADY	72,9%	26,1%	1,0%
35-36	Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	53,7%	43,4%	3,0%
37-39	Ostatní činnosti související s odpady	77,3%	22,2%	0,5%
41-43	STAVEBNICTVÍ	15,5%	84,3%	0,0%
45-47+ 55-56	OBCHOD, UBYTOVÁNÍ A STRAVOVÁNÍ	44,5%	54,7%	0,8%
49-53	DOPRAVA A SKLADOVÁNÍ	46,9%	53,1%	0,0%
58-63	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ ČINNOSTI	38,3%	52,6%	8,9%
58-60	Činnosti v oblasti vydavatelství, filmu, videozáznamů a televizních programů	59,7%	40,3%	0,0%
61	Telekomunikační činnosti	65,6%	34,4%	0,0%
62-63	Činnosti v oblasti informačních technologií a informační činnosti	37,0%	53,4%	9,4%
64-66	PENĚŽNICTVÍ A POJIŠŤOVNICTVÍ	100,0%	0,0%	0,0%
68-82	PODNIKOVÉ SLUŽBY	37,5%	54,9%	6,7%
71	Architektonické a inženýrské činnosti; technické zkoušky a analýzy	52,8%	44,3%	2,7%
72	Výzkum a vývoj	33,7%	57,6%	7,6%
68-82 (bez 71, 72)	Ostatní podnikové služby	62,3%	35,6%	2,1%
86-88	ZDRAVOTNÍ A SOCIÁLNÍ PÉČE	80,9%	16,6%	2,5%
84-99 (bez 86-88)	VEŘEJNÉ, SOCIÁLNÍ A OSTATNÍ SLUŽBY	26,2%	73,8%	0,0%
01-99	CELKEM	28,3%	67,6%	3,9%

Zdroj: ČSÚ (VTR 5-01)

Příloha 8: Přímá veřejná podpora VaV v podnikatelském sektoru – mezinárodní srovnání

Tabulka 22: Výdaje na VaV financované z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru, 2000-2008 (mil. EUR)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Belgie	208,1	232,1	196,7	194,0	222,8	234,0	233,9	250,0	.
Bulharsko	0,8	0,1	0,2	0,0	0,1	0,0	0,3	1,2	.
ČR	65,8	61,1	70,8	74,1	102,4	128,9	149,1	162,1	176,8
Dánsko	.	89,6	.	79,2	.	84,2	.	100,0	109,8
Estonsko	0,8	0,9	1,7	1,3	1,3	3,3	5,1	7,6	6,4
Finsko	108,4	112,1	108,3	116,0	134,9	146,1	153,3	156,0	129,6
Francie	1 918,4	1 750,5	2 255,6	2 406,2	2 578,6	2 274,3	2 697,7	2 584,7	2 972,4
Irsko	27,8	25,0	28,2	32,4	35,0	55,0	71,0	87,8	92,3
Itálie	685,5	989,4	858,0	985,0	1 005,0	862,1	663,5	624,2	710,6
Kypr	0,5	0,5	0,3	0,2	0,5	1,7	3,2	3,9	.
Litva	0,1	0,2	0,1	2,2	0,8	0,6	2,2	1,7	1,7
Lotyšsko	0,9	0,7	3,4	2,1	0,7	3,8	1,6	1,2	1,1
Lucembursko	5,3	.	.	9,6	.	21,1	.	20,0	.
Maďarsko	10,9	13,4	18,0	16,2	12,3	14,2	36,6	47,3	47,9
Malta	.	.	0,5	.	.	0,1	0,2	0,2	0,2
Německo	2 447,9	2 431,1	2 276,0	2 325,0	2 251,0	1 722,5	1 854,0	1 936,0	.
Nizozemsko	234,0	243,0	197,0	161,0	.	172,0	.	125,0	.
Polsko	138,0	144,3	29,9	43,2	55,3	60,4	58,8	62,6	.
Portugalsko	10,9	6,9	12,4	17,9	18,6	19,3	27,1	34,9	.
Rakousko	.	.	175,5	.	229,2	.	427,0	498,1	.
Rumunsko	35,1	33,8	36,5	33,3	34,8	59,8	101,2	115,6	94,9
Řecko	.	3,4	.	13,8	.	20,2	.	.	.
Slovensko	19,3	20,7	20,1	20,6	23,1	25,9	19,4	10,2	17,0
Slovinsko	11,7	9,8	10,9	26,8	11,4	16,9	16,5	23,9	22,5
Velká Británie (UK)	1 662,9	1 510,0	1 401,8	1 763,2	1 900,5	1 624,0	1 586,6	1 546,5	1 440,6
Španělsko	221,9	310,3	374,8	494,5	606,2	746,6	946,6	1 217,9	.
Švédsko	.	470,9	.	462,9	.	349,9	.	379,2	.
EU27	8 769,9	8 839,2	8 649,9	9 546,8	9 907,6	9 209,1	9 718,7	10 019,9	10 989,8
Austrálie
Island	.	2,1	.	5,5	.	5,3	9,1	11,8	8,0
Japonsko	1 854,3	1 475,3	1 433,8	1 251,1	1 106,8	1 072,3	924,9	926,4	.
Kanada
Korea	687,9	856,5	705,9	573,3	566,8	676,6	836,3	1 167,0	.
Norsko	.	186,5	.	204,6	.	177,6	231,6	215,6	.
Spojené Státy (US)	18 532,9	18 868,9	17 344,5	15 733,7	16 292,3	17 610,3	19 356,5	19 398,0	17 538,1
Švýcarsko	115,5	.	.	.	93,9	.	47,7	.	37,8
Turecko	19,7	12,9	10,7	13,2	16,7	53,3	78,5	136,2	.
Čína	.	.	.	505,6	608,4	750,2	966,8	1 235,5	.
Rusko	948,4	1 387,1	1 606,3	1 727,6	2 002,2	2 388,1	2 935,1	3 762,8	4 172,8

Zdroj: OECD MSTI 2009-2, Eurostat a dopočty ČSÚ

Tabulka 23: Podíl veřejných zdrojů na celkových výdajích na VaV v podnikatelském sektoru, 2000-2008 (%)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Belgie	5,8%	5,9%	5,4%	5,4%	6,0%	6,2%	5,7%	5,7%	.
Bulharsko	4,9%	0,5%	1,1%	0,2%	0,3%	0,1%	0,9%	2,7%	.
ČR	14,7%	12,2%	12,1%	12,0%	14,9%	14,4%	13,0%	13,4%	13,2%
Dánsko	.	3,1%	.	2,4%	.	2,4%	.	2,5%	2,5%
Estonsko	9,0%	5,2%	9,8%	5,6%	4,1%	6,9%	7,6%	9,3%	7,1%
Finsko	3,5%	3,4%	3,2%	3,3%	3,7%	3,8%	3,7%	3,5%	.
Francie	9,9%	8,4%	10,3%	11,1%	11,5%	10,1%	11,3%	10,6%	12,0%
Irsko	3,3%	2,8%	2,9%	2,9%	2,9%	4,1%	.	.	.
Itálie	11,0%	14,9%	12,2%	14,1%	13,8%	11,0%	8,1%	6,6%	7,5%
Kypr	10,3%	9,9%	4,3%	1,8%	5,1%	14,3%	22,7%	24,2%	.
Litva	0,8%	0,7%	0,7%	9,6%	2,9%	1,8%	4,1%	2,5%	2,8%
Lotyšsko	5,9%	5,2%	20,2%	16,0%	3,5%	12,7%	2,8%	3,0%	3,2%
Lucembursko	1,6%	.	.	2,5%	.	5,2%	.	4,0%	.
Maďarsko	6,1%	6,1%	7,2%	6,4%	4,2%	3,9%	8,4%	9,6%	.
Malta	.	.	16,7%	.	.	0,4%	0,8%	1,1%	0,9%
Německo	6,9%	6,7%	6,2%	6,1%	5,9%	4,5%	4,5%	4,5%	.
Nizozemsko	5,3%	5,2%	4,3%	3,4%	.	3,3%	.	2,3%	.
Polsko	32,0%	30,4%	12,6%	15,2%	16,9%	13,7%	12,3%	11,7%	.
Portugalsko	4,2%	2,1%	3,7%	5,3%	4,7%	4,2%	3,7%	3,5%	.
Rakousko	.	.	5,6%	.	6,4%	.	9,6%	10,3%	.
Rumunsko	34,0%	31,0%	33,0%	28,2%	26,8%	36,8%	47,0%	42,6%	39,2%
Řecko	.	1,2%	.	4,4%	.	5,6%	.	.	.
Slovensko	20,6%	20,6%	21,1%	22,1%	27,0%	26,7%	20,8%	10,3%	13,0%
Slovinsko	7,0%	5,0%	5,1%	12,8%	4,5%	7,0%	5,7%	8,0%	5,7%
Velká Británie (UK)	8,8%	7,8%	7,1%	9,6%	10,2%	8,3%	7,6%	6,6%	6,6%
Španělsko	7,2%	9,5%	9,6%	11,1%	12,5%	13,6%	14,4%	16,3%	.
Švédsko	.	5,8%	.	5,9%	.	4,5%	.	4,3%	.
EU27	8,1%	7,8%	7,5%	8,2%	8,3%	7,2%	7,2%	.	7,3%
Austrálie	3,8%	4,9%	3,8%	4,0%	4,2%	4,0%	3,9%	.	.
Island	.	1,4%	.	3,9%	.	2,8%	4,3%	5,4%	5,4%
Japonsko	1,7%	1,4%	1,5%	1,4%	1,3%	1,2%	1,0%	1,1%	.
Kanada	2,3%	3,6%	2,6%	2,6%	2,2%	2,6%	2,3%	2,2%	2,2%
Korea	7,0%	8,1%	6,4%	5,3%	4,7%	4,6%	4,7%	6,2%	.
Norsko	.	10,3%	.	10,4%	.	8,9%	10,5%	8,7%	.
Spojené Státy (US)	8,6%	8,4%	8,5%	8,9%	9,7%	9,7%	9,8%	9,9%	8,9%
Švýcarsko	2,3%	.	.	.	1,5%
Turecko	4,3%	3,3%	2,9%	4,4%	4,2%	6,9%	8,7%	9,7%	.
Čína	6,8%	.	.	4,9%	4,8%	4,6%	4,5%	4,8%	.
Rusko	45,5%	49,0%	50,6%	51,5%	53,0%	53,6%	52,0%	55,3%	56,0%

Zdroj: OECD MSTI 2009-2, Eurostat a dopočty ČSÚ

Příloha 9: Nepřímá veřejná podpora VaV v podnikatelském sektoru v České republice

Tabulka 24: Podniky, které v roce 2008 uplatnily daňový odečet na VaV, dle odvětví ekonomické činnosti (dle klasifikace CZ-NACE)

Kód NACE	Název odvětví (upravený)	Počet	Podíl na celkovém počtu podniků provádějících VaV v daném odvětví	Podíl na celkovém počtu podniků zapsaných v RES (bez domácností) v daném odvětví
01-03	ZEMĚDĚLSTVÍ, LESNICTVÍ A RYBÁŘSTVÍ	6	35,3%	0,05%
05-09	TĚŽBA A DOBÝVÁNÍ	3	30,0%	0,84%
10-33	ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL	284	28,2%	0,66%
10-12	Potravinářský, nápojový a tabákový průmysl	6	10,3%	0,14%
13-15	Textilní, oděvní, kožedělní a obuvnický průmysl	8	19,0%	0,24%
16-18	Dřevozpracující a papírenský průmysl	6	85,7%	0,09%
19-21	Petrochemický, chemický a farmaceutický průmysl	28	26,4%	3,20%
22	Gumárenský a plastový průmysl	17	35,6%	0,73%
23	Průmysl skla, keramiky, porcelánu a stavebních hmot	4	8,2%	0,20%
24-25	Výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků	51	41,1%	0,47%
26	Výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení	29	31,0%	1,98%
27	Výroba elektrických zařízení	37	39,4%	1,49%
28 + 33	Strojírenský průmysl	73	31,1%	1,63%
29-30	Automobilový průmysl a výroba ost. dopr. prostředků a zařízení	15	15,0%	1,79%
31-32	Výroba nábytku a ostatní zprac. prům.	10	19,6%	0,33%
35-39	VÝROBA A ROZVOD VODY, ELEKTŘINY, PLYNU, TEPLA A ČINNOSTI SOUVISEJÍCÍ S ODPADY	5	21,7%	0,17%
35-36	Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	3	33,3%	0,32%
37-39	Ostatní činnosti související s odpady	2	14,3%	0,10%
41-43	STAVEBNICTVÍ	30	81,1%	0,06%
45-47+ 55-56	OBCHOD, UBYTOVÁNÍ A STRAVOVÁNÍ	88	82,2%	0,05%
49-53	DOPRAVA A SKLADOVÁNÍ	3	100,0%	0,04%
58-63	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ ČINNOSTI	78	38,4%	0,75%
58-60	Činnosti v oblasti vydavatelství, filmu, videozáznamů a televizních programů	43	153,6%	1,21%
61	Telekomunikační činnosti	3	60,0%	0,63%
62-63	Činnosti v oblasti informačních technologií a informační činnosti	32	18,8%	0,50%
64-66	PENĚŽNICTVÍ A POJIŠŤOVNICTVÍ	2	12,5%	0,10%
68-82	PODNIKOVÉ SLUŽBY	97	31,8%	0,08%
71	Architektonické a inženýrské činnosti; technické zkoušky a analýzy	28	26,2%	0,31%
72	Výzkum a vývoj	37	27,8%	9,00%
68-82 (bez 71, 72)	Ostatní podnikové služby	32	49,2%	0,03%
86-88	ZDRAVOTNÍ A SOCIÁLNÍ PÉČE	6	20,0%	0,26%
84-99 (bez 86-88)	VEŘEJNÉ, SOCIÁLNÍ A OSTATNÍ SLUŽBY	16	100,0%	0,17%
01-99	CELKEM	618	35,0%	0,14%

Zdroj: ČSÚ (VTR 5-01) a Ministerstvo financí ČR

Tabulka 25: Nepřímá podpora VaV z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru dle odvětví ekonomické činnosti (dle klasifikace CZ-NACE)

Kód NACE	Název odvětví (upravený)	Odčitatelná položka (mil. Kč)	Nepřímá podpora VaV (mil. Kč)	Podíl z výdajů na VaV bez přímých veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru v dané sekci
01-03	ZEMĚDĚLSTVÍ, LESNICTVÍ A RYBÁŘSTVÍ	6,4	1,3	2,8%
05-09	TĚŽBA A DOBÝVÁNÍ	1,4	0,3	0,4%
10-33	ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL	3 361,5	705,9	3,7%
10-12	Potravinářský, nápojový a tabákový průmysl	8,6	1,8	0,6%
13-15	Textilní, oděvní, kožedělní a obuvnický průmysl	27,0	5,7	2,9%
16-18	Dřevozpracující a papírenský průmysl	13,6	2,9	23,9%
19-21	Petrochemický, chemický a farmaceutický průmysl	280,5	58,9	3,5%
22	Gumárenský a plastový průmysl	32,7	6,9	1,1%
23	Průmysl skla, keramiky, porcelánu a stavebních hmot	5,4	1,1	0,2%
24-25	Výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků	224,1	47,1	6,0%
26	Výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení	161,4	33,9	2,3%
27	Výroba elektrických zařízení	157,3	33,0	4,1%
28 + 33	Strojírenský průmysl	388,4	81,6	2,6%
29-30	Automobilový průmysl a výroba ost. dopr. prostředků a zařízení	1987,6	417,4	4,4%
31-32	Výroba nábytku a ostatní zprac. prům.	74,9	15,7	6,8%
35-39	VÝROBA A ROZVOD VODY, ELEKTŘINY, PLYNU, TEPLA A ČINNOSTI SOUVISEJÍCÍ S ODPADY	11,2	2,3	3,1%
35-36	Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	1,7	0,4	0,6%
37-39	Ostatní činnosti související s odpady	9,4	2,0	13,7%
41-43	STAVEBNICTVÍ	224,1	47,1	15,9%
45-47+ 55-56	OBCHOD, UBYTOVÁNÍ A STRAVOVÁNÍ	252,9	53,1	7,3%
49-53	DOPRAVA A SKLADOVÁNÍ	9,8	2,1	62,3%
58-63	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ ČINNOSTI	420,7	88,3	2,6%
58-60	Činnosti v oblasti vydavatelství, filmu, videozáznamů a televizních programů	205,9	43,2	17,3%
61	Telekomunikační činnosti	15,4	3,2	0,8%
62-63	Činnosti v oblasti informačních technologií a informační činnosti	199,3	41,9	1,6%
64-66	PENĚŽNICTVÍ A POJIŠŤOVNICTVÍ	19,2	4,0	0,4%
68-82	PODNIKOVÉ SLUŽBY	359,8	75,6	1,8%
71	Architektonické a inženýrské činnosti; technické zkoušky a analýzy	62,2	13,1	1,6%
72	Výzkum a vývoj	148,7	31,2	0,9%
68-82 (bez 71, 72)	Ostatní podnikové služby	148,9	31,3	31,4%
86-88	ZDRAVOTNÍ A SOCIÁLNÍ PÉČE	62,3	13,1	16,5%
84-99 (bez 86-88)	VEŘEJNÉ, SOCIÁLNÍ A OSTATNÍ SLUŽBY	16,3	3,4	3,0%
01-99	CELKEM	4 745,4	996,5	3,4%

Zdroj: ČSÚ (VTR 5-01) a Ministerstvo financí ČR